DE NOMINIBUS ΛΟ SUFFIXI OPE FORMATIS.

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AB AMPLISSIMO

ORDINE PHILOSOPHORUM LIPSIENSI

RITE IMPETRANDOS

SCRIPSIT

GODOFREDUS FRIDERICUS ALY
SAXO-BORUSSUS.
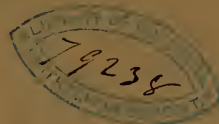
BEROLINI
TYPIS EXPRESSIT GUSTAVUS SCHADE (OTTO FRANCKE).

MDCCCLXXIII.

CONSPECTUS RERUM TRACTATARUM.

PRAEMITTENDA.

§ 1.

Videtur mihi primum, quibus terminis disputationem meam circumscribendam putaverim, exponendum. Et hoc quidem mihi proposueram, ut quae usquam nomina *ιο* suffixo formata interpretandi praebent difficultatem colligerem eaque fundamentis, quae doctissimi jecerunt viri, firmissimis nisus illustrare auderem. Quae vero de suffixorum vi ac significatione exstant quaestiones, eas tractare plane supersedi; satis erit ad sonos et formas, quaecunque in hanc quaestionem ceciderint, explicanda paululum attulisse. At non omnia quae *ιο* suffixo formantur nomina sum complexus eaque haud pauca omisi: et nomina dico, quae neutrum profitentur genus, de quibus maximam partem Schwabius in libro, quem de deminutivis scripsit, optime disseruit, et quae feminino generi addicta in *-ια. -ιη. -εα. -εη* terminantur. Nec vero patronymica, gentilicia reliquaque nomina quae vocamus propria attigi; quodsi fecissem, verebar, ne justos fines egressura fuisset commentatio.

Restat igitur, ut nomina in *-ιο-ς, -αιο-ς, -ειο-ς, -εο-ς κτἑ.* exeuntia interpretari conemur, quod quidem fieri non potuit, nisi in diligentia niteremur ingeniique acumine virorum doctissimorum. Ac primum quidem laudandi sunt, qui universe de nominum formatione disputaverunt: Boppius (Vergl. Grammat. 3 III et Sanskr. Gr. 4) et Schleicher (Compend. 3); deinde qui Graecae solius linguae eandem grammaticae partem tractaverunt: inprimis Lobeckius (in prolegomenis et elementis pathologiae idemque in paralipomenis grammaticae Graecae et in notis, quas ad Phrynichum atque ad

Ajacem adjunxit); deinde Papius (Etymolog. Wörterb.) ac Leo Meyer (Vergl. Grammat. d. Griech. u. Lat. II); Regnierus vero in libro, qui inscriptus est Traité de la formation des mots dans la langue grecque squ., ex nostratium operibus perpauca delibavit. Nec vero minimum ad consilium meum exsequendum profecerunt G. Curtius (Grundz. d. griech. Etym. 3)[1], Pottius (Etymolog. Forsch. 1 et 2), Ahrensius (de dialectis I. Aeol. II. Dor.), Corssenus (Aussprache squ. 2), Budenzius (Suff. *κος*), Buehler (Secundaersuff. *της*), Brugmanus (de productione Graec. ling. suppletoria in Curtii Stud. IV), ut quae ex Kuhnii diariis hauserim permulta taceam. Quibus viris doctissimis quantum debeam, ostendet commentatio, maxime vero G. Curtio, cujus viam ac rationem exprimere summo opere studui.

Sed haec hactenus; jam ad quaestionem nobis propositam videtur transeundum eamque ita instituamus, ut primum quae a radicibus *ιο* suffixi ope ducuntur nomina, tum quae eodem suffixo a nominibus derivantur, perlustremus.

Caput I.

DE NOMINIBUS QUAE VOCANTUR PRIMITIVIS *IO* SUFFIXO FACTIS DISPUTATUR.

A. *ιο-ς suffixum merum radicibus adjungitur.*

§ 2.

ἅγ-ιο-ς (rad. *ἁγ*, videas Curtium Gr. p. 162), *ἅλ-ιο-ς* Hom. (quod ad rad. *ἀλ*, unde *ἀλ-ά-ομαι*, referre ausim, Curtius p. 509), *ἄν-ιο-ς* Aesch. (quod Fickius a rad. am repetit eoque *ἀν-ία* et amîvâ Sanscr. comparat, de quo cf. Curtium p. 499), *ἄρκ-ιο-ς* Hom. (rad. *ἀρκ* seu *ἀλκ*, Curtius p. 128), *ἐπ-*, *παν-επ-*, *βαλ-ιό-ς* (rad. *βαλ*)[2], *βέ-βα-ιο-ς* (rad. *βα*, Curtius p. 431), *ἀ-*, *βου-γά-ϊο-ς*

---

[1]) In litteris linguarum Indogermanicarum describendis Curtii rationem (Grdzge p. 122 sequ.) sum secutus.

[2]) Maculosus idem mihi videtur valere, quod maculis conspersus. Apud Homerum *Βαλ-ίο-ς* unus ex Achilli equis nominatur.

Hom. (quod ad rad. γαυ, γαF, unde γα-ί-ω, pertinet, de quo Brugmanus in Stud. IV p. 146), δάF-ιο-ς Alcm., δά-ιο-ς Dor., δή-ιο-ς H. (rad. δάF, Curtius p. 217, Brugmanus p. 131), ἤ-ιο-ς H. (quod ad rad. ja, unde ἵ-η-μι, refero)[1], ἰ- Aesch. (vel potius ἱ-ή-ιο-ς, quocum conferas βέ-βα-ιο-ς), θεῖο-ς (rad. θα, unde θῆ-σθαι, Curtius p. 237. 239), λεῖο-ς H. (ex λεF-ιο-ς, lêv-i-s; aliter Meyer II p. 245), μόδ-ιο-ς (rad. μεδ, unde μέδ-ι-μνο-ς, sed cf. mod-iu-s, Curtius p. 228), πάγ-ιο-ς (quod ad παγ, πήγνυμι referunt Boppius Vgl. Gr. III p. 343 et Meyer II p. 401), πλάγ-ιο-ς (quod haud dubie ad rad. πλαγ, πλάζω spectat), πλεῖο-ς H. (a rad. πλα, πίμ-πλη-μι, de quo Brugmanus l. l. p. 165), ἔμ- H., ἐνί- H., εὔ- H., πλέο-ς H. (ex πλεῖο-ς attenuatum), ἐμ-, πελ-ιό-ς et πολ-ιό-ς H. (quocum Curtius p. 254 pal-i-ta-s Sanscr. confert), ἐπι-, μεσαι- H., μεσο-πόλ-ιο-ς, σκαιό-ς H. (quod Curtius p. 157 cum savja-s Sanscr. comparat, aliter Meyer II p. 245), στύγ-ιο-ς (a rad. στυγ, στυγ-έω ducit Boppius l. l. p. 343), σφάγ-ιο-ς (ad rad. σφαγ, σφάζω refero, itemque Meyer II p. 401), υ-ἱό-ς H. (rad. su, Curtius p. 603), φαλ-ιό-ς (rad. φαλ ex φα rad. determinativi alicujus quod dicimus suffixi ope orta, de quo Curtius p. 279), φρύγ-ιο-ς Hes. (ad φρύγ-ω spectare videtur).

Quo accedunt nomina nonnulla, quae ad certam quidem radicem adhuc referri non potuerunt, quae tamen et ipsa huc pertinere crediderim:

βα-ιό-ς Aesch., ἠ- H., ἐρωδ-ιό-ς H. (quocum Curtius p. 323 in lingua Latina ard-ea comparat), ἤπ-ιο-ς H., ν-ήπ-ιο-ς H. (vid. Curtium p. 430, ubi νή-πι-ο-ς et νη-πύ-τιο-ς describit), μά-ϊο-ς Aeoles (pro μάγος dictum censet Ahrensius Aeol. p. 107 comparatque in Sanscrita lingua mâjâ, in Latina magia), σκολ-ιό-ς H., χά-ϊο-ς Lacones, Aristoph. Lys. 90. 1157 ed. Bekk. (de quo cf. Ahrensium Dor. p. 76, qui ex χάσιος [χάσιος ἀγαθός Hes.] χάϊος ducit, et Lobeckium ad Phryn. p. 404).

Quae nomina sive reliquiae sive vestigia tantum aestimanda videntur formationis, quae in Sanscrita quidem lingua laetissime

[1]) Sic Aristarchus quoque, qui sagittarium intelligendum esse censuit, quare fortasse ἥ-ιο-ς scribendum est. ἱ-ή-ιο-ς certe apud Hesychium legitur de quo vid. Papium Lex. s. v.

floruit: formantur enim ja suffixi ope — cui *ιο* Graecum respondet quam maxime — apud Indos et gerundia et participia necessitatis et nomina quae vocamus appellativa, quorum similitudines in omnibus linguis exstant consanguineis; inprimis participium illud necessitatis saepe servatum est. Quo pertinent complura quae supra attuli linguae Graecae nomina, ut *ἅγ-ιο-ς*, quocum in Sanscrita lingua jaǵ-ja-s, etiam vim si spectamus, optime convenit: valet enim idem quod venerandus, sacer. At saepius tamen apud Indos tantum vetus ista participii significatio retenta est, apud ceteros nil nisi forma. Placet igitur, ut ex linguis quas appellamus Indogermanicis hujus formationis afferantur exempla:

ex Sanscrita jôǵ-ja-s (jungendus, a rad. juǵ), guh-ja-s (occulendus, rad. guh), paḱ-ja-s (coquendus, rad. paḱ), vâk-ja-m (oratio, a rad. vaḱ), vid-jâ (scientia, rad. vid) aliaque multa; ex Bactrorum lingua, quam Zend vocamus, mair-ya-(mortifer, a rad. mar), vair-ya- (optabilis, rad. var); ex lingua Latina ex-im-iu-s (quod Boppius V. G. III p. 341 eximendus significare censet), gen-iu-s, pluv-iu-s; ex Gotorum anda-nêm-ja-, nom. andanêms (accipiendus, a rad. nam), bruk-ja-, nom. bruks (utilis, rad. bruk), un-kvêth-ja-, nom. unkvêths (infandus, a rad. kvath); ex Lituanorum sermone žod-ja-, nom. žod-i-s (verbum, a rad. žad), vė-ja-s (ventus, rad. va), kel-ja-, nom. kel-i-s (via, rad. kel); ex lingua Palaeo-Slovenica lŭžı ex lŭg-jŭ (mentitor, a rad. lŭg), zor-ja (splendor, rad. zar); ex Keltarum denique lingua guide (precatio, e litera ex ja orta), alia permulta, quae vid. apud Boppium V. G. III p. 341 squ. Skt. Grammat. p. 367 et Schleicherum Comp. p. 375 squ.

B. διο-ς radicibus affigitur.

§ 3.

ἀπο-σπά-διο-ς (a rad. *σπα*), *στά-διο-ς* Hom. (rad. *στα*), *αὐτο-στα-δίη* H. (sc. *μάχη*), *στά-διο-ς* (plerumque *στά-διο-ν*[1]), stadium, a rad. *στα*), *δι-*, *ἑκ-*, *καλλι-*, *πεντα-* *κτέ.*, * *παν-σύ-διο-ς* *παν-συ-δίη* H. (rad. *συ*, de quo Curtius p. 578), *σχέ-διο-ς* (rad. *σεχ*),

---

1) Dorienses *σπά-διο-ν* (Ahrensius Dor. p. 109) dicebant, quod Curtius p. 255. 649 recte ad rad. *σπα* refert.

αὐτο-σχε-δίη H. (sc. μάχη), ἐκ-τά-διο-ς H. (rad. τα, de quo cf. Curtium p. 204), ἀμ-φά-διο-ς H. (rad. φα, Curtius p. 278), προ-φθά-διο-ς Nonn. (ad φθά-νω spectat, de quo vid. Curtium p. 574), φθί-διο-ς (ad φθί-νω refero).

Haec adjectiva huc rettulerunt Boppius l. l. p. 343 atque inprimis Curtius de nominum formatione p. 7. 61 et Grundz. p. 577 sequ., qui rectissime δ litteram ex j spirantis vi ac natura ducit, ante quam saepius parasitica quadam ratione δ procreetur. Errat sane Benfeyus Wurzel-Lex. I p. 54 et qui eum secutus est Leo Meyer II p. 385, qui ad tja Sanscritum suffixum confugerunt, qua de re infra disputabitur, si nomina in α-διο-ς et ι-διο-ς terminata perlustrabimus (§§ 23. 24).

C. εο-ς ad radices annectitur.

§ 4.

ἔλ-εο-ς H. (misericordia), ἐλ-εό-ς H. (mensa), ἠλ-εό-ς H. (ad rad. ἀλ recte refert Curtius p. 509), θέλ-εο-ς Aesch. (cf. θέλ-ω), ἀ-, κεν-εό-ς H. (quocum çûnja-s Sanscritum adj. comparat Curtius p. 140), κολ-εό-ς et κουλ-εό-ς H. (saepe neutrum profitetur genus), μέλ-εο-ς H. (μάταιος Aristarchus, de quo vid. Curtium p. 307), στερ-εό-ς H. (Curtius p. 201).

εο-ς terminatio ex ja suffixo est orta, de quorum elementorum condicione optime disputavit Curtius p. 554 sequ. Cur Meyer II p. 401 aja aliquod suffixum inter ja et εο statuendum esse censeat, non intelligo. Hoc suffixum, de quo disputatur, plane diversum esse ab illo secundario, de quo postea erit disputatio (§ 33 sequ.), liquet, quoniam in his quae attulimus vocibus εο-ς continuo ex ja est ortum, illud secundarium ex ειο-ς.

D. Suffixum obscuratum est.

§ 5.

ἄλλο-ς Aeol. (pro ἠλ-εό-ς, Ahrensius Aeol. p. 57), βυσσό-ς H. (ex βυθjo-ς, Curtius p. 432), ἄ-, δισσό-ς seu διττό-ς, διξό-ς Ion. (ex δϜι-τjo-ς ducit Curtius p. 224, ex διχ-jo-ς Joh. Schmidtius in K. Z. XVI p. 437, cui propter Jadis dialecti formam assentior), κᾰλό-ς H. (quocum Curtius p. 134 kal-ja-s Sanscr., καλλά Dor.,

Καλλίμαχος comparat; vid. etiam Ahrensium Dor. p. 102 et Brugmanum l. l. p. 120), *κέννο-ς* Aeol., *κεινό-ς* Hom. Ion., *κενό-ς* Att. (ex *κεν*-jo-*ς*; vid. in § 4 *κεν-εό-ς*), *λισσό-ς* H. (ex *λιτ*-jo-*ς*, Curtius p. 343), *μέσσο-ς* H. et *μέσο-ς* H. (ex *μεθ*-jo-*ς*, quocum madh-ja-s consentit, Curtius p. 310), *πεζό-ς* H. (ex *πεδ-ιο-ς*, Curtius p. 565), *πελλό-ς* seu *πελό-ς* (fortasse ex *πελ*-jo-*ς*, sed Curtius p. 254 *πελλό-ς* describit), *ῥοῖζο-ς* H. et *ῥοῖβδο-ς* (illud Curtius p. 594 ex *ῥοι*-j-*ος*, hoc ex *ῥοιF*-jo-*ς* repetit), *στέννο-ς* Aeol., *στεινό-ς* Ion., *στενό-ς* Att. (ex *στεν*-jo-*ς*, Curtius p. 201), *στέῤῥο-ς* Aeol. (ex *στερ*-jo-*ς*, Curtius p. 210), *τρισσό-ς* seu *τριττός-*, *τριξό-ς* Ion. (vid. quae de *δισσό-ς κτλ.* supra exposui), *χοῖρο-ς* H. (ex *χορσ-ιο-ς* repetit Curtius p. 191 et in Sanscrita ghṛsh-vi-s a rad. ghars comparat), *χρῦσό-ς* H. (ex *χρυτ*-jo-*ς* ortum esse ratus Curtius p. 193 hir-aṇa-m, hir-aṇja-m a rad. ghar in Sanscrita confert).

Difficiliora sunt explicatu, sed quae huc pertinere videntur:

μαζό-ς H., *ὄζο-ς* H., *πεντα-*, *πεσσό-ς* H.

Hujus vero classis quae sunt propria, ex assimilationis quam vocamus legibus sunt repetenda, qua de re vid. Curtium p. 615. 617. 621; satis erit de dialectis pauca monuisse. Aeoles enim (Ahrensius l. l. p. 49 squ.) consonarum geminationem, quae ex assimilationis lege consequitur, semper retinuerunt; reliqui autem Graeci altera consonarum omissa syllabam produxere antecedentem, qua de re optime disseruit Brugmanus in Stud. IV inde ab p. 59; Attici denique productionem istam neglexerunt.

E. σιο-ς radicibus adjungitur.

§ 6.

ἄξιο-ς H. (a rad. *ἀγ*, de quo conferas Curtium p. 162 et Pottium Et. F. II 2 p. 335), *ἀν-*, *ἀντ-* H., *ἀπ-*, *ἐπ-*, *κατ-*, *ἄρ-σιο-ς* Hes. (aptus, quod ad rad. *ἀρ*, unde *ἀρ-αρ-ί-σκω*, refero), *ἀν-* H. Soph. (non aptus, hostilis), *μετ-άρ-σιο-ς* Soph. (sublimis, fortasse ad *αἴρω* pertinet), *δεξιό-ς* H. (rad. *δεκ*, Curtius p. 129. 221), *ἀμφι-*, *δια-*, *ἐν-* H., *ἐπι-* H., *περι-* H., *ὑπερ-*, *ὑπο-*, *κάρ-σιο-ς* Hes. (*πλάγιος*, quod ad *κάρ* spectare videtur), *ἐγ-* Thuk. (transversus, obliquus), *ἐπι-* H. (pronus, quocum cf. Iliadis *Π* v. 392 *ἐπὶ κάρ*; ceterum vid. Duentzerum in K. Z. XIII p. 8 squ.).

δια-πρύ-σιο-ς H. (ad rad. *περ*, unde *περ-ά-ω*, recte refert Curtius p. 563. 668)[1].

Haec primitiva *σιο* suffixo facta me primum invenisse opinor, nisi forte jam Curtius illud spectavit, quum diceret p. 592: *ἄξιος, ὑπόψιος, γνήσιος*, anxius adjectiva multo facilius („viel eher") Sanscritis adjectivis necessitatis in tja respondere, quam adjectiva in *διο-ς*. Qua brevi annotatione nisus primitiva ista Graeca in *σιο-ς* cum Sanscritis adjectivis in tja comparare ausim, ut i-tja-s (eundus), kṛ-tja-s (faciendus), bhṛ-tja-s (ferendus), çru-tja-s (audiendus), de quibus vid. Boppium Skr. Gr. p. 368. 373 et L. Meyerum II p. 385. Tja suffixum Sanscritum ex linguae Graecae legibus in *σιο* transiit; ceterum vim significandi ut spectemus, apparet eandem prorsus rationem inter nomina illa in *ιο-ς*, de quibus supra (§ 2) dixi, et haec in *σιο-ς* intercedere. Reliquiae tantum sunt formationis, quae apud Indos longe propagata est, eaeque veterem necessitatis significationem omnino omiserunt. Accedit, quod nomina ista in *σιο-ς* vix alio modo possunt explicari.

Caput II.

DE NOMINIBUS QUAE VOCAMUS DERIVATIS *IO* SUFFIXO FACTIS AGITUR.

A. ιο suffixum merum affigitur.

a) ad themata in consonas exeuntia

1. nulla alia mutatione, nisi quae ex elementorum pathologia — ut Lobeckiano verbo utar — consequitur.

§ 7.

ἀγών-ιο-ς, ἐν-, ἐξ-, ἐπ-, ἀηδόν-ιο-ς, αἰ-γυπ-ιό-ς H., *αἰδοῖο-ς* H. (*αἰδοσ-*), *αἰθέρ-ιο-ς, αἰών-ιο-ς, ἅλ-ιο-ς* H., *ἐν-, εἰν-* H. *ἐφ-, παρ-, ἀνακτόρ-ιο-ς* H., *ἀνθράκ-ιο-ς, ἀξόν-ιο-ς, ἐπ-, ὑπ-, ἀπατηνόρ-*

[1] An vero eodem pertinent *θ-ίψιο-ς* Soph. (*βεβλαμμένος*, apud schol. Apoll. Rhod. IV, 14) et *πολυ-θ-ίψιος* Hom. (*βλαβερός* Strabo VIII p. 371), quae ad rad. *ἰπ, ἴπ-τ-ομαι* spectare suspicatur Curtius p. 604?

ιο-ς Anecd., ἄρειο-ς (Ἀρεσ-)[1], ἁρμάτ-ιο-ς, ὑπ-ασπίδ-ιο-ς H., ἀστεῖο-ς (ἀστεF-), προ- ὑπερ-, ἀστέρ-ιο-ς, αὐχέν-ιο-ς H., δι-, ἐν-, ἐπ-, παρ-, ὑπ-, ἀφνειό-ς H. (ἀφενεσ-)[2], βασίλειο-ς (βασιλεF-), ἀλφεσί--βοιο-ς H. (βοF-), δεκά-, δωδεκά-, ἑκατόμ- H., τεσσαρά- H. κτέ., βοσκάδ-ιο-ς Nic., περι-βραχιόν-ιο-ς, βρύχ-ιο-ς, περι-, ὑπο-, ὁμο-γάστρ-ιο-ς (γαστερ-), γερούσιο-ς (γεροντ-), δαιμόν-ιο-ς H., κατα-δάνειο-ς (δανεσ-), ἐθελούσιο-ς (ἐθελοντ-), ἐξ-εικάδ-ιο-ι Hes., ἑκούσιο-ς (ἑκοντ-), ἀ-, unde ἀκούσιο-ς, ἕλειο-ς (ἑλεσ-), ἐπιούσιο-ς (ἐπιοντ-)[3] Nov. Test., ἐπιβλεφαρίδ-ιο-ς Synes., ἑρκεῖο-ς s. ἕρκειο-ς H. (ἑρκεσ-), ἔτειο-ς (ἐτεσ-), ἐπ-, προ-, μακρ-, εὐτείχεο-ς (εὐτειχεσ-)[4], ἡγεμόν-ιο-ς, ἠθάδ-ιο-ς Opp., ἠθεῖο-ς H. (ἠθεσ-), ὁμ-, ὁμ-ηλίκ-ιο-ς ἠμάτ-ιο-ς H., παν-, ἠιόν-ιο-ς seu ἠόν-ιο-ς, ἠοῖο-ς H. (ἠFοσ-, atque inde ex productionis suppletoriae lege[5]) ἠῷο-ς, προσ-, ὑπ-, ἠώϊο-ς Ap. Rhod.; metathesi autem quam dicimus quantitativa ex ἠοῖος apud Atticos ἑῷο-ς exsistit), θαυμάσιο-ς (θαυματ-), θεμίστ-ιο-ς, ἀ- H., θέρειο-ς (θερεσ-), κακο-, κήδειο-ς H. (κηδεσ-), unde κήδεο-ς H., ἐπι-, ἀ-κήρ-ιο-ς H. (a κῆρ, cor), ἀ-κήρ-ιο-ς H. (a κήρ, mors), ἐπι-, κήτειο-ς (κητεσ-), περι-κιόν-ιο-ς, κνεφαῖο-ς (κνεφασ-), ἀκρο-, συγ-κοιτάδ-ιο-ς Hes., κτήν-ειο-ς (κτηνεσ-), κυλίκ-ιο-ς, κυπρίδ-ιο-ς, Anth., λειμών-ιο-ς, λεόντ-ιο-ς, ληίδ-ιο-ς, λιμέν-ιο-ς, ἐλ-, μακάρ-ιο-ς, τρισ-, ἐπι- μήν-ιο-ς, νου-, ὁμο-μήτρ-ιο-ς, (μητερ-), μνημόν-ιο-ς, νάϊο-ς Dor., νήιο-ς H. (a ναF-, nom. ναῦς), ἐπι-, νεοτήσιο-ς (νεοτητ-), νύκτ-ιο-ς, μεσο-, ὀμφάκ-ιο-ς, ὀνείδειο-ς H. (ὀνειδεσ-), ὄρειο-ς (ὀρεσ-) Callim., οὔρειο-ς Ion., ὀρνίθ-ιο-ς, παρ-ουάτ-ιο-ς, ὑπ-, οὐθάτ-ιο-ς, παιών-ιο-ς, πάτρ-ιο-ς (πατερ-), ὁμο-, πελάγειο-ς Aristot. (πελαγεσ-), πελώρ-ιο-ς H., πνευμάτ-ιο-ς, ἐμπόδ-ιο-ς, ἐπι-, ποιμέν-ιο-ς, προίκ-ιο-ς, ὑπο-πυθμέν-ιο-ς, σκύτειο-ς (σκυτεσ-), σταφίδ-ιο-ς Hipp., στημόν-ιο-ς, τέγειο-ς (τεγεσ-), unde τέγεο-ς H., τέλειο-ς H. (τελεσ-), unde τέλεο-ς, ἀ-, ἀπο-, ἡμι-, προ- κτέ., τερμόν-ιο-ς, τροπίδ-ιο-ς, παρ-υδάτ-ιο-ς,

---

[1]) De ἀρήιο-ς similibusque vocabulis in ηιο-ς, quae a nominibus in consonas terminatis descendunt, postea (§ 37 squ.) disputabitur.

[2]) Conferas γαστερ-, ὁμο-γάστρ-ιο-ς, μητερ-, ὁμο-μήτρ-ιο-ς.

[3]) De quo L. Meyer K. Z. VII p. 401 squ.

[4]) De ἐν-τείχεο-ς, τέγεο-ς, τέλεο-ς similibusque vocabulis cf. § 33.

[5]) De quo vid. Brugmanum l. l. p. 170 squ. ἠῷος enim ex * ἠFοῖος eodem modo, quo φόως ex * φάFος, βεβαώτ- ex * βεβαFότ-, videtur ducendum.

φιλοτήσιο-ς H. (φιλοτητ-), φοινίκ-ιο-ς, φραιόρ-ιο-ς, φώρ-ιο-ς, χαρίσιο-ς Call. (χαριτ-), χειμάδ-ιο-ς, χείρ-ιο-ς, ὑπο- H., χελιδόν-ιο-ς, χερμάδ-ιο-ς, χήν-ιο-ς, χθόν-ιο-ς, ἐγ-, ἐπι- H., κατα- H., μετα-, ὑπο-, χιόν-ιο-ς, ἐν-ώπ-ιο-ς, ἐξ-, ἐξ-ωμίδ-ιο-ς, ἐπ-.

§ 8

Omnia haec nomina ad primitiva certissime possunt referri, quod non idem cadit in alia nonnulla, quae tamen in istorum numero videntur habenda:

ἀλίγκ-ιο-ς H., ἐν- H., ἁρμόν-ιο-ς (* ἁρμον-), ἐν-, παν-, πολυ-, γεραιό-ς H. (quocum ǵara-s Sanscr. confert Curtius p. 167), δῖο-ς H. (ex διϜ-ιο-ς, de quo cf. Curtium p. 222, Meyerum II p. 441), ἐν- H., εὐ-, ὑπ-ευ- (aliter Brugmanus l. l. p. 170), ἐπιτήδειο-ς (fortasse ab ἐπιτηδές adverbio), ἀν-, atque inde ἐπιτήδεο-ς[1]) (Curtius p. 205), ἐν-έρειο-ς (ab * ἐρεσ-, Lobeckius parall. p. 247), θαμειό-ς H. (a * θαμεσ-, unde θαμέες), ἀ-κάρδ-ιο-ς (cf. hṛd- Sanscr., cord- Lat., hairt- Got.), ἐγ-, δια-, εὐ-, θρασυ- H., θρεο-, κατα-, ταλα-, χαλκεο-, λεπαῖο-ς (ex * λεπασ-, exstat solum λεπατ-), νύχ-ιο-ς (insolentius ex * νύξ-ιο-ς, νύκτ-ιο-ς formatum, de quo Curtius p. 662), ἐν- H., παν- H., ὀθνεῖο-ς- (ab ἐθνες- fortasse), ἀ-πειρέσιο-ς H. et ἀ-περείσιο-ς H. (quae L. Meyer II p. 442 ad πειρατ-, Curtius p. 256. 597 ad πέρας referunt, Brugmanus p. 118 ex ἀπερ(Ϝ)εντιος illud, hoc ex ἀπερϜε(ν)τιος, Duentzer in Fleckeiseni Ann. vol. 95 p. 356 ex transmutatione quantitatis repetunt), πυγούσιο-ς (* πυγοντ-), ταρφειός H. (a * ταρφεσ-, unde ταρφέες, quocum conferas θαμειό-ς).

Iam de universa hujus classis formatione pauca sunt exponenda. Et lex quidem ea est, ut ιο suffixum ad stirpes in consonas exeuntes nulla mutatione adjungatur; quae si in spirantem aliquam vel in τ explosivam litteram terminantur, spirantes ex notissima illa Graecae linguae lege exploduntur, τ vero a plerisque Graecis in σ spirantem mutatur i vocalis finitimae opera ac vi. Accedit, quod

---

[1]) ἐπιτάδηο-ς Byzantii Tiberii temporibus (Ahrensius Dor. p. 164) ex * ἐπιταδήιο-ς duco; conferas Λύκηος Dor. ex Λύκειο-ς, πέληα ex πέλεια et similia, qua de re postea (§ 38).

in vocibus nonnullis in ϱ syncope quae dicitur exsistit; videas *ὁμο-πάτϱ-ιο-ς* ex *πατεϱ- κτλ.*

Restat, ut quae in linguis respondent consanguineis nomina afferam: in Sanscrita div-ja-s (div-, coelum), çun-ja-s (çun-, canis), pitṛ-ja-s (quod eodem modo, quo *πάτϱ-ιο-ς* ex *πατεϱ-*, ex pitar-est debilitatum), hṛd-ja-s (hṛd-, cor), jaças-ja-s (jaças-, gloria); ex Vedis autem, antiquissimis illis Indogermanorum monumentis, voces nobis sunt traditae, in quibus non minus quam in Graecis j semi-vocalis in i vocalem transiit, de quo vid. Benfeyum Vollst. Sanscr. Gr. p. 52 et Sâma-Vêda p. LIII. squ., L. Meyerum II p. 440: namas-ia-s (venerandus, a namas-), juǵ-ia-s (aptus, a juǵ) aliaque; in lingua Zendica viç-ja- (a viç, vicus); in Latina patr-iu-s (quocum conferas pitṛ-ja-s et *πάτϱ-ιο-ς*), e-greg-iu-s, reg-iu-s, lenon-iu-s, praetor-iu-s, alia quae vid. apud Schleicherum p. 379 squ. In ceteris linguis ja suffixum ad stirpes in consonas non affigitur.

2. Thematis aliqua pars ante *ιο* suffixum eliditur.

§ 9.

ὑπο-βένϑ'-ιο-ς (*βενϑεσ-*), *ὁμο-γέν'-ιο-ς* Dion. (*γενεσ-*), seu *ὁμό-γνιο-ς* Aristoph., *εὐγέν'-ιο-ς* Hes., *δούϱ'-ιο-ς* (*δουϱατ-*), *ὁμο-έϑν'-ιο-ς* Phot. (*ἐϑνεσ-*), *ϑάλπ'-ιο-ς* (*ϑαλπεσ-*), *ἐπι-κήδ'-ιο-ς* Aeli. (*κηδεσ-*), *ἐπι-κϱάν'-ιο-ς* (*κϱανεσ-*), *μετα-κύμ'-ιο-ς* Eur. (*κυματ-*), *κύϱ'-ιο-ς* Aesch. (*κυϱεσ-*)[1], *ὑπεϱ-νέφ'-ιο-ς* schol. Il. (*νεφεσ-*), *πε-λάγ'-ιο-ς* Soph. (*πελαγεσ-*), *πλήσμ'-ιο-ς* Plut. (*πλησματ-*), *ἐπι-σίν'-ιο-ς* (*ἐπισινεσ-*), *σπίδ'-ιο-ς* Aesch. (*σπιδεσ-*), *πεϱι-στήϑ'-ιο-ς* (*στη-ϑεσ-*), *ἐντείχ'-ιο-ς* (*τειχεσ-*), *ἐπι-, τεμέν'-ιο-ς* Soph. (*τεμενεσ-*), *τέϱμ'-ιο-ς* (*τεϱματ-*).

Quo accedunt nomina aliquot quae vocamus propria:

Ἐπι-φάν'-ιο-ς (*ἐπιφανεσ-*), *Εὐ-γέν-ιο-ς* (*εὐγενεσ-*), *Εὐ-σέβ'-ιο-ς* (*εὐσεβεσ-*) *κτλ.*

Hujusmodi formationes a nullo viro docto video commemoratas Lobeckio excepto, qui paralipp p. 246 de istis adjectivis nonnulla disputat. Obstant autem ei quam supra (§ 8) attuli legi eoque mirum non est, quod apud Homerum nullum ejusmodi adjectivum

---

[1]) De quo Pottius Et. F. II 2. p. 375 sequ. et Curtius p. 150.

invenitur, apud tragicos poëtas nonnulla, pleraque apud posteros auctores eaque saepius cum praepositionibus conjuncta, quare ista composita propter vocabuli amplitudinem syllabae finalis jacturam fecisse opinor, reliqua vero falsam esse analogiam secuta. At non carent similitudinibus: conferas enim nomina in *-ιδιο-ς* et *-ικο-ς* et *-ιτης*, quae fere omnia inferioris sunt Graecitatis propria, ut *ἐντειχ'-ί-διο-ς* (*τειχεσ-*), *στηθ'-ί-διο-ν* (*στηθεσ-*), *ἀνθ'-ι-κό-ς* (*ἀν-θεσ-*; similia vid. apud Budenzium Suff. *κος* p. 24 squ.) *ἐπι-σφελ'-ί-τη-ς* (*σφελας-*), *σακο-δερμ'-ί-της* (*δερματ-*, de quo vid. Buehlerum Suff. *της* p. 9 sequ.), permulta alia.

b) ad themata in vocales terminata.

1. ad stirpes in a seu *η*.

α. Vocalis finalis ante *ιο* suffixum eliditur.

§ 10.

αἴθρ-ιο-ς, *δυς-*, *ὑπ-*, *αἴσ-ιο-ς* H., *ἀν-*, *ἐν-*, *ἐξ-* H., *κατ-*, *παρ-* H., *ὑπερ-άκρ-ιο-ς*, *ἄκτ-ιο-ς*, *ἐπ-*, *μεσ-*, *παρ-*, *αὔλ-ιο-ς*, *ἀφροδίσιο-ς* (*Ἀφροδίτη*), *ἐμβάφ-ιο-ς*, *βόρε-ιο-ς* (*Βορεα-*), *ὑπερ-*, *βούλ-ιο-ς*, *γα-λήν-ιο-ς*, *γενέθλ-ιο-ς*, *ἐγ-γών-ιο-ς* (**γωνη-*), *ἑξα-*, *εὐ-*, *ἰσο-*, *ὀρθο-κτέ.*, *δεσπόσιο-ς* (*δεσποτα-*), *δίψ-ιο-ς*, *πολυ-* H. (sed cf. § 6 annotat.), *ἑόρτ-ιο-ς*, *ἐσχάρ-ιο-ς*, *ἐπ-*, *ἡμέρ-ιο-ς*, *δυς-*, *ἐφ-* H., *καθ-*, *παν-* H., *θαλάσσ-ιο-ς* H., *παρα-*, *περι-κνήμ-ιο-ς*, *ἐγ-κώμ-ιο-ς*, *λόχμ-ιο-ς* Anth., *ἀμφι-μήτρ-ιο-ς* Hipp., *σκοτο-μήν-ιο-ς* H., *μαινόλ-ιο-ς*, *ἐπι-ναύσιο-ς* (*ναυτα-*), *περι-* (*περι-ναύτ-ιο-ς* Diod. Sic.), *ἐπι-νίκ-ιο-ς*, *νόμ-ιο-ς*, *νυμφ-ίο-ς* H., *νύμφ-ιο-ς*, *φιλο-*, *ὄμπν-ιο-ς*, *ταλα-πείρ-ιο-ς* (de quo Curtius p. 256, Leo Meyer II p. 456), *μεσο-πλεύρ-ιο-ς*, *μετα-ποίν-ιο-ς*, *πυῤῥίχ-ιο-ς*, *ἀκρο-τελεύτ-ιο-ς*, *τίμ-ιο-ς* H., *ἐπι-τίτθ-ιο-ς*, *τόμ-ιο-ς*, *ἐπι-τραπέζ-ιο-ς*, *δια-τρύγ-ιο-ς* H. (ad *τρύγη* recte refert Meyer loco supra laudato), *ἐπι-φάτν-ιο-ς* Hes., *φθόρ-ιο-ς*, *φράτρ-ιο-ς*, *ἐμ-φύλ-ιο-ς*, *ἐπι-*, *χαραδρ-ιό-ς*, *χνό-ϊο-ς*, *ἐγ-χώρ-ιο-ς*, *ἐπι-*, *ὠλέν-ιο-ς*, *ἐπ-*, *ὑπ-*, *ὥρ-ιο-ς* H., *ἀ-*, *παν-α-* H., *μινυ-* Nonn.

Quam analogiam sequuntur haec ab adverbiis in *α* derivata: *κρύφ-ιο-ς* (*κρύφα*), *λάθρ-ιο-ς* (*λάθρα*). *-ιο* suffixum si ad stirpes in vocales terminatas adjungitur, ea lege fieri solet, ut extrema stirpis littera vocalis elidatur, quod quidem in omnes

linguas quadrat Indogermanicas, solis thematibus in â exceptis, quorum littera finalis apud Graecos quidem gravior est quam quae possit suffixi insequentis vi exstingui; quare plerumque *α* littera cum *ιο* suffixo in *-αιος* coalescit, de quo postea videbimus. At nonnunquam etiam *α* seu *η* ante *ιο* exploditur, ut supra exemplis probavimus, id quod cum linguae Latinae ratione optime convenit: conferas nox-iu-s (noxa), crassi- ven-iu-s (vena), sublic-iu-s (sublica) aliaque, quae vid. apud Meyerum II p. 455. Eodem pertinent *ἀρχ-ι-κό-ς* (*ἀρχή*), *νυμφ-ι-κό-ς* (*νύμφη*), *ἀκτ-ί-της* (*ἀκτή*) alia permulta, quae inveniuntur apud Budenzium et Buehlerum ll. ll.

β. *α* seu *η* finalis cum *ιο* suffixo in *-αιος* coalescit.

§ 11.

ἀγελα-ῖο-ς H., *ἀγορα-ῖο-ς*, *ἀγυια-ῖο-ς*, *ἀελλα-ῖο-ς*, *ἀκμα-ῖο-ς*, *ἀκρα-ῖο-ς*, *ἀκτα-ῖο-ς*, *ἀλκα-ῖο-ς*, *ἁλμα-ῖο-ς*, *ἀλωα-ῖο-ς*, *ἁμαξα-ῖο-ς*, *ἀμοιβα-ῖο-ς*, *ἀναγκα-ῖο-ς* H., *ἀρα-ῖο-ς*, *ἀραχνα-ῖο-ς*, *ἀρουρα-ῖο-ς*, *ἀρχα-ῖο-ς*, *ἀστραπα-ῖο-ς*, *βία-ιο-ς* H., *βολα-ῖο-ς*, *προ-*, *συμ-*, *βοῤῥα-ῖο-ς*, *βουλα-ῖο-ς*, *ἀπό-γα-ιο-ς*[1]), *ἔγ-*, *ἐννοσί-* H., *ἐπί-*, *εὔ-*, *ἰσό-*, *κατά-*, *μελάγ-*, *μεσό-*, *ὑπό-*, *γαληνα-ῖο-ς*, *γεννα-ῖο-ς* H., *γύνα-ιο-ς* H., *γωνια-ῖο-ς*, *ἀκρο-*, *δεκατα-ῖο-ς* (a *δεκάτη* sc. *ἡμέρα*)[2]), *τρις-και-κτέ.*, *δευτερα-ῖο-ς*, *δίκα-ιο-ς* H., *ὀρθο-*, *φιλο-*, *δοχα-ῖο-ς*, *δομα-ῖο-ς*, *δραχμα-ῖο-ς*, *ἑβδομα-ῖο-ς*, *ἑδρα-ῖο-ς*, *εἰρηνα-ῖο-ς*, *ἑκατομβα-ῖο-ς*, *ἐνατα-ῖο-ς*, *ἑορτα-ῖο-ς*, *ἐπι-πόλα-ιο-ς*, *ἑρμα-ῖο-ς* (*Ἑρμῆς*), *εὐνα-ῖο-ς*, *ἐν-* H., *ὁμ-*, *θαλαμα-ῖο-ς*, *θηκα-ῖο-ς*, *θυρα-ῖο-ς*, *κεφαλα-ῖο-ς*, *κλοπα-ῖο-ς*, *κοιτα-ῖο-ς*, *κορυφα-ῖο-ς*, *κοτυλα-ῖο-ς*, *τετρα-κτέ.*, *κραδια-ῖο-ς* Synes. (pro * *καρδια-ῖο-ς*), *κρηνα-ῖο-ς* H., *ληθα-ῖο-ς*, *λιμνα-ῖο-ς*, *λοχμα-ῖο-ς*, *λυγα-ῖο-ς*, *μελισσα-ῖο-ς* Nicand., *τετρα-μνα-ῖο-ς*, *τρι-κτέ.*, *μοιρα-ῖο-ς*, *ναπα-ῖο-ς*, *νησσα-ῖο-ς*, *νικα-ῖο-ς* Nonn., *νομαδια-ῖο-ς*, *νομα-ῖο-ς*, *νυμφα-ῖο-ς*, *ὀμφα-ῖο-ς*, *παν-* H., *ὀργυια-ῖο-ς*, *ὀρφνα-ῖο-ς*, *δυς-*, *οὐρα-ῖο-ς* H., *ἐπ-*, *παλαιστα-ῖο-ς*,

---

[1]) Fortasse huc spectat *γά-ϊο-ς* Dor. Aesch. Suppl. 806 ed. Well. Epich. ex Ahrensii (Dor. p. 130) conjectura et *γή-ϊο-ς* Ion. Anth., quae ad *γα-*, *γῆ* refero, Brugmanus p. 145 ad *γαF*, gaû-s. Ceterum cf. Curtium p. 167 et Lobeckium element. I p. 449. Insolentius sunt formata *ἀπό-γειο-ς* et similia, de quibus videas § 31.

[2]) Quod idem in ceteris quae a numeralibus descendunt evenit.

τρι-, πεμπτα-ῖο-ς H., πεντηκοστα ῖο-ς, πετρα-ῖο-ς H., πηγα-ῖο-ς, ποινα-ῖο-ς, πομπα-ῖο-ς, πορφυρα-ῖο-ς (quod reprobat Lobeckius ad Phryn. p. 147), ποστα-ῖο-ς, προτερα-ῖο-ς, πρυμνα-ῖο-ς, πυγμα-ῖο-ς, πύλα-ιο-ς, προ-, σαγηνα-ῖο-ς, σειρα-ῖο-ς, ὑπο-, σεληνα-ῖο-ς, σμυρνα-ῖο-ς, σπουδα-ῖο-ς, στιγμα-ῖο-ς, στροφα-ῖο-ς, σχολα-ῖο-ς, τελευτα-ῖο-ς, τεταρτα-ῖο-ς, τεφρα-ῖο-ς, τομα-ῖο-ς, τονα-ῖο-ς, τριακοστα-ῖο-ς, τριτα-ῖο-ς, τροπα-ῖο-ς, ἀπο-, ἐπι-, προ-, τύχα-ιο-ς, ὑλα-ῖο-ς, ὑστερα-ῖο-ς, χαραδρα-ῖο-ς, χοα-ῖο-ς, χυτρα-ῖο-ς (reprobat Lob. loco supra laudato), ὡρα-ῖο-ς.

Quorum analogiam haec ab adverbiis in α derivata sequuntur:

ἀκασκα-ῖο-ς (ἄκασκα), ἀντα-ῖο-ς (ἄντα), ἀτρεμα-ῖο-ς (ἀτρέμα), εἰκα-ῖο-ς (εἰκῇ), ἐξαπινα-ῖο-ς (ἐξαπίνα), ἠκα-ῖο-ς Hes. (ἦκα), ἠρεμα-ῖο-ς (ἠρέμα), κρυφα-ῖο-ς (κρύφα), λαθρα-ῖο-ς (λάθρα), ἀντι-περα-ῖο-ς H. (πέρα); quo fortasse pertinet κρατα-ιό-ς H. (κάρτα).

Unde α litteram finalem multo saepius retineri quam explodi apparet, quod quidem mirandum non est, quoniam α vocali plurima inest vis.

De adjectivis in -αιο-ς qua solet diligentia disputat Lobeckius parall. p. 319 squ. et in parergis ad Phryn. p. 541 sequ. Ahrensius autem Aeol. p. 187 nos docet Boeotos ex dialecti consuetudine ηο-ς terminationem pro -αιος usurpasse, ut ex Θειβῆο-ς, Ἰσμενιῆο-ς, Καλλιῆο-ς, Ταναγρῆο-ς, Fελατιῆο-ς κτέ. pro Θειβαῖο-ς κτλ. elucet, id quod ex vocalium commutatione, quae gentis illius vel maxime erat propria, videtur repetendum, qua de re Ahrensius l. l.

Nec vero αιο-ς terminatio solum ex α finali et ιο suffixo est orta, sed parasitica quadam ratione propagata etiam ad stirpes in ο aliasque se applicuit cum aliisque et suffixis et elementis se conjunxit. Quare placet hoc loco de istis quas attigi formis disputari. Ac primum quidem de αιο-ς terminatione ad themata in ο affixa erit quaestio; deinde quibus aliis stirpibus αιο-ς adjungatur, videbimus; tertio denique loco de ιαιο-ς et ιμαιο-ς disputabitur suffixis, quippe quae cum αιο-ς artissime cohaereant.

αα. *-αιο-ς* ad themata in *ο* affigitur.

§ 12.

ἀμολγ-αῖο-ς, ἀσυλ-αῖο-ς, βουκ-αῖο-ς Nicand., *γαλλαῖο-ς* Rhian., *δείλ-αιο-ς, τρις-, δεπαστρ-αῖο-ς, δρομ-αῖο-ς, ἐρεμν-αῖο-ς, ἐρημ-αῖο-ς, ἐρυθρ-αῖο-ς, εὐκτ-αῖο-ς, ἡσυχ-αῖο-ς, θουρ-αῖο-ς, ἰσ-αῖο-ς, κεραμ-αῖο-ς* (de quo vid. Lobeckium ad Phryn. p. 147), *κηπ-αῖο-ς, κιῤῥ-αῖο-ς, κολουρ-αῖο-ς, λακκ-αῖο-ς, λην-αῖο-ς, λιν-αῖο-ς* (reprobat Lobeckius loco jam laudato), *λοχ-αῖο-ς, λυχν-αῖο-ς, μεδιμν-αῖο-ς, νησ-αῖο-ς, νομ-αῖο-ς, νωτ-αῖο-ς, ὁδ-αῖο-ς* H., *ὁρι-αῖο-ς, παππ-αῖο-ς, πεδι-αῖο-ς, πελλ-αῖο-ς* Hes., *πελιδν-αῖο-ς* Hes., *σησαμ-αῖο-ς, σκοτ-αῖο-ς, συμποσι-αῖο-ς, συρμ-αῖο-ς, τροχ-αῖο-ς, χερσ-αῖ-ος, χορτ-αῖο-ς.*

Quibus exemplis probatur *αιο-ς* terminationem, quae ex *α* thematum finali et ex *ιο* suffixo erat orta, non antiquis quidem temporibus — nam apud Homerum *ὁδ-αῖο-ς* solum inveni —, sed quasi senescente jam lingua fines suos esse egressam et in suffixorum numerum receptam ad stirpes in *ο* — id quod haud difficile est explicatu — saepius translatam. Constat enim inter omnes, qui in linguarum natura ac ratione intuenda sunt versati, linguas ad unam omnes ad paupertatem et caliginem a pristina abundantia et perspicuitate esse delapsas. Quo factum est, ut suffixorum quoque vis magis magisque sit obscurata et attenuata. Quid igitur mirum, quod homines, quum non jam vetera quibus nomina formata aut derivata essent suffixa perspicerent, a pristinis adjectivis nova adjectiva ducere conarentur eaque potissimum eligerent suffixa, quibus vel maxima inesset vis ac robur. Ita factum est, ut, Graecam inprimis linguam si spectamus, extremis linguae temporibus amplissima inveniamus suffixa, quod quidem linguarum legibus non obstat, immo convenit, quia inde, quantum suffixorum vis temporis atque usus opera sit imminuta, apparet. Et haec Graecae linguae condicio tam saepe nobis in hac commentatione occurret, ut vix operae pretium sit, exempla proferre. Sufficit adjectivorum quae senescente jam lingua laetissime florebant silvam commemorasse: adjectiva dico in *-ιδιο-ς, -τηριο-ς, -αλεο-ς, -ικο-ς, -τικο-ς, -ϱο-ς, -ιτη-ς κτἑ.*, quo pertinent ex lingua Latina nomina in -âceus, -ârius, -îcius, -tîcius squ., quae omnia recentioris sunt

fabricae, ut deminutiva ista innumerabilia, quae Homeri quidem temporibus omnino non exstiterunt, postea vero — *περιτελλομένων ἐνιαυτῶν* — quam maxime sunt volgata, omittam. Sed haec hactenus; jam ad *αιος* revertamur. Et tractaverunt nonnulla, quae huc pertinent, Lobeckius paralipp. p. 319 squ. nec non Buehler suff. *της* p. 38, qui et ipse hanc formationem explicare studuit idque, ut opinor, minus recte.

Addenda videntur pauca, quare ad *αιος* potissimum in adjectivis formandis confugerit lingua. Hoc inde repeto, quod *αιος* terminatio ex *α* finali et *ιο* suffixo orta usitatissima erat; initium vero ab iis vocibus videtur captum, quae quamquam in *ο* exeunt, feminino generi sunt addictae, quare jam apud Homerum legitur *ὁδ-αῖο-ς*.

Jam vero transeamus ad

ββ. *αιος* ad alia themata affixum.

§ 13.

ἀπην-αῖο-ς (*ἀπηνεσ-*), *διεσι-αῖο-ς* (*διεσι-*), *ἐκτρωματ-αῖο-ς*, *ἰκμ-αῖο-ς* (ab *ἰκμαδ-*, cf. Curtium p. 131), *λεχ-αῖο-ς* (*λεχεσ-*), *πηχυ-αῖο-ς*, *δι-*, *τρι-* *κτλ.*, *πελαγ-αῖο-ς* Paus. (*πελαγεσ-*), *ὑμέν-αιο-ς* H., *ἀν-*, *φρενιτι-αῖο-ς* Hipp.

Quo accedunt nonnulla, quae ab adverbiis descendunt:

δην-αιό-ς H. (*δήν*), *μάτ-αιο-ς* (*μάτην*), *παν-*, *ῥαγδ-αῖο-ς* (*ῥάγδην*), *σταδ-αῖο-ς* (*στάδην*, de quo Lob. ad Phryn. p. 552), *χυδ-αῖο-ς* (*χύδην*).

Hanc in classem idem cadit, quod supra (§ 12) exposui; de *εσ* syllaba ante suffixum elisa conferas § 9.

γγ. *-ι-αιο-ς* ad quamvis stirpem adjungitur.

§ 14.

ἀκαρ-ι-αῖο-ς (*ἀκαρεσ-*), *ἁμαξ-ι-αῖο-ς* (*ἁμαξα-*), *ἁμαρ-ι-αῖο-ς* Theoph. (*ἁμαρα-*), *ἀμυχ-ι-αῖο-ς* (*ἀμυχα-*), *ἀνεμ-ι-αῖο-ς* (*ἀνεμο-*), *βροντ-ι-αῖο-ς* (*βροντα-*), *βωμ-ι-αῖο-ς* (*βωμο-*), *προ-γαμ-ι-αῖο-ς* (*γαμο-*), *δακτυλ-ι-αῖο-ς* (*δακτυλο-*), *δορατ-ι-αῖο-ς*, *δραχμ-ι-αῖο-ς* (*δραχμα-*), *τετρα-* *κτλ.*, *ἐνιαυσι-αῖο-ς* (*ἐνιαυτο-*), *ἐρεβινθ-ι-αῖο-ς* (*ἐρεβινθο-*), *ἡπατ-ι-αῖο-ς*, *ἠτρ-ι-αῖο-ς* (*ἠτρο-*), *ζων-ι-αῖο-ς* (*ζωνα-*),

καμιν-ι-αῖο-ς (*καμινο-*) *κεγχρ-ι-αῖο-ς* (*κεγχρο-*) *κεραμ-ι-αῖο-ς* (*κεραμο-*, reprobat Lob. ad Phryn. p. 147), *κιναιδ-ι-αῖο-ς* (*κιναιδο-*) *κληρονομ-ι-αῖο-ς* (*κληρονομο-*), *κλοπ-ι-αῖο-ς* (*κλοπο-*), *κνημ-ι-αῖο-ς* (*κνημα-*), *κολοσσ-ι-αῖο-ς* (*κολοσσο-*), *κοτυλ-ι-αῖο-ς* (*κοτυλα-*), *κροταφ-ι-αῖο-ς* (*κροταφο-*), *κυαμ-ι-αῖο-ς* (*κυαμο-*) *λυχν-ι-αῖο-ς* (*λυχνο-*), *ὑπο-μαστ-ι-αῖο-ς* (*μαστο-*, quod addubitat Lob. ad Phryn. p. 557 scribitque pro *ὑπο-μασθ-ι-αῖο-ς*: *ὑπομασθ-ί-διο-ς*, de quo Duentzer in K. Z. XIII p. 5), *μετωπ-ι-αῖο-ς* (*μετωπο-*), *μην-ι-αῖο-ς*, *δι-*, *ὀκτα-*, *κτέ.*, *μηρ-ι-αῖο-ς* (*μηρο-*), *μνα-ϊ-αῖο-ς* (*μνᾶ*, de quo Lob. l. l. p. 554), *ἑξα-*, *δεκα-* *κτέ.*, *μοιρ-ι-αῖο-ς* (*μοιρα-*), *τεταρτη-μορ-ι-αῖο-ς* (*μορο-*), *ναματ-ι-αῖο-ς*, *νεφρ-ι-αῖο-ς* (*νεφρο-*), *νωτ-ι-αῖο-ς* (*νωτο-*), *κατα-* (de quo Duentzer loco supra laudato), *ὀβολ-ι-αῖο-ς* (*ὀβολο-*), *ἡμι-ωβολ-ι-αῖο-ς*, *ὀροβ-ι-αῖο-ς* (*ὀροβο-*), *παλαιστ-ι-αῖο-ς* seu *παλαστ-ι-αῖο-ς* (*παλαιστη-*), *πλεθρ-ι-αῖο-ς* (*πλεθρο-*), *πηχυ-ι-αῖο-ς* (*πηχυ-*, de quo Lob. l. l. p. 543), *ποδ-ι-αῖο-ς*, *δι-*, *τρι-*, *ἡμι-* *κτλ.*, *πυγον-* seu *πυγων-ι-αῖο-ς*, *σελην-ι-αῖο-ς* (*σεληνα-*), *σκοτ-ι-αῖο-ς* (*σκοτο-*), *σπιθαμ-ι-αῖο-ς* (*σπιθαμα-*), *δι-* *κτέ.*, *στεφαν-ι-αῖο-ς* (*στεφανο-*), *στηθ-ι-αῖο-ς* (*στηθεσ-*), *στιγμ-ι-αῖο-ς* (*στιγμα-*), *δι-*, *συνθηματ-ι-αῖο-ς*, *ταλαντ-ι-αῖο-ς* (*ταλαντο-*), *τρι-*, *τελματ-ι-αῖο-ς*, *διχο-τομ-ι-αῖο-ς* (*τομα-*), *τον-ι-αῖο-ς* (*τονα-*), *ἡμι-*, *τραχηλ-ι-αῖο-ς* (*τραχηλο-*), *φρεατ-ι-αῖο-ς*, *χρυσ-ι-αῖο-ς* (*χρυσο-*), *ὠμ-ι-αῖο-ς* (*ὠμο-*), *ἐπ-* (de quo Duentzer l. l.), *ὡρ-ι-αῖο-ς* (*ὡρα-*).

Quo accedit

κρυφ-ι-αῖο-ς (*κρύφα*).

Est igitur *ι-αῖο-ς* terminatio valde usitata, non autem antiquorum temporum, sed mediae potius et infimae Graecitatis propria. Disputaverunt de *ιαιο-ς* inprimis Lobeckius ea qua solet subtilitate in elementis pathologiae I p. 457 squ. idemque ad Phryn. p. 541 squ. p. 555, Pottius Et. Forsch. II 1. p. 499, Regnierus traité p. 166, Buehler *της* p. 39, Duentzer K. Z. XIII p. 5.

De formatione quidem hoc dicendum est *ι-αῖο-ς* terminationem plerumque ad stirpes in *ο* adjungi, deinde ad *α*, tertio loco ad consonas et *ι*. *υ* vocales. Et Lobeckius quidem ll. ll. censuit hanc terminationem primum a mensura, pretio, corporis partibus significandis incepisse, deinde vero *ι* litteram, quippe quae promptissima fuisset in omni derivandi ratione adjutrix, pleonasmo quo-

dam latius esse propagatam; in compositis autem Graecos — scilicet ut operosiorem vitarent flexuram — ad primitiva esse regressos, quare adjectiva in *ιαιο-ς* non recepissent praepositiones. Quam opinionem impugnavit Duentzer l. l. idque suo jure, quia *κατᾰ-νωτ-ι-αῖο-ς* aliaque certissime sunt tradita. Quo accedit, quod difficilius mihi videtur de nominibus, quae media et infima florebant Graecitate, regulam aliquam pro certissima statuere, quoniam illis temporibus Graeci non jam liguae suae leges et rationem satis perceptas habebant; quo etiam illud spectare videtur, quod poëtae nonnulli, ut Nicander, Oppianus, alii *ι* vocalem, eorum quae tractamus adjectivorum maxime propriam, omittunt eoque *δραχμ-αῖο-ς, νωτ-αῖο-ς* pro *δραχμ-ι-αῖο-ς, νωτ-ι-αῖο-ς κτἑ.* usurpant.

Jam vero in *ιαῖο-ς* terminationis originem videtur inquirendum. Duas de *ιαιος* opiniones proposuit Pottius: primum *ιαιο-ς* *ιο* suffixo dupliciter ad themata adjuncto ortum esse suspicatur, dein vero — cum Buehlero — *ιαιος* ex *ια* feminini generis suffixo et *ιο* repetit consociatis; et inveniuntur re vera substantiva nonnulla in *ια,* a quibus adjectiva in *ιαιο-ς* videntur ducta. Sic a *κληρονομία, κιναιδία, διχοτομία: κληρονομια-ῖο-ς κιναιδια-ῖο-ς, διχοτομια-ῖο-ς.* At non valet haec opinio ad universam istam in *ιαιο-ς* formationem explicandam. Equidem *ι-αιο-ς* describendum ratus *αιο-ς* ex falsa illa analogia, de qua supra (§ 12) exposui, repeto: est *αιος* terminatio ista usitatissima, quae a thematibus in *α* ad quamvis stirpem adrepsit — hederae ceterisque herbis parasitis simillima. *ι* vero litteram ad themata refero eandemque esse opinor, quam in *ι-διο-ς, ι-δεο-ς, ι-δευ-ς, ι-δη-ς, ι-κο-ς, ι-μο-ς, ι-τη-ς* suffixis nec non in *ι-ζω* verbali aliqua terminatione usitatissima. Quodsi ante has quas attuli terminationes ultima cujusvis thematis littera vocalis — *υ* sola excepta — nec non interdum *ες* et *ας* suffixa eliduntur, hanc Graecae linguae legem statuere ausim: solet in lingua Graeca ante quodvis suffixum ultima thematis vocalis in *ι* extenuari litteram, quippe quae ut infirmissima ad stirpem cum suffixo connectendam aptissima sit visa; eamque analogiam themata in consonas secuta sunt.

δδ. -ιμ-αιο-ς.

§ 15.

αγχον-ιμ-αῖο-ς (ἀγχονα-), ἁρπαγ-ιμ-αῖο-ς (ἁρπάγ-ι-μο-ς), ἀπο-βολ-ιμ-αῖο-ς, ἐκ- (ἐκ-βόλ-ι-μο-ς), ἐμ-, ὑπο-, ἐνεχυρ-ιμ-αῖο-ς (ἐν-εχυρο-), ἐξορισιμαῖο-ς Hes. (exul), ἐνχωλ-ιμ-αῖο-ς (ἐνχωλα-), θνησ- vel θνηξ-ιμ-αῖο-ς, κλεψ-ιμ-αῖο-ς, κλοπ-ιμ-αῖο-ς (κλοπα-), νεκρ-ιμ-αῖο-ς (νεκρο-), ὀβολ-ιμ-αῖο-ς (ὀβολο-), ὀνυχ-ιμ-αῖο-ς, προικ-ιμ-αῖο-ς, πυγον-ιμ-αῖο-ς, ἀπο-στολ-ιμ-αῖο-ς (στολα-), ἐπι- Demosth., συλλογ-ιμ-αῖο-ς (συλλογα-), τραχηλ-ιμ-αῖο-ς (τραχηλο-), τροφ-ιμ-αῖο-ς (τρόφ-ι-μο-ς), φθορ-ιμ-αῖο-ς (φθόρ-ι-μο-ς).

Quo pertinent:

κρυφ-ιμ-αῖο-ς (κρύφα), et λαθρ-ιμ-αῖο-ς (λάθρα).

De his vid. Lobeckium ad Phryn. p. 550. 558, Regnierum traité p. 167, quorum uterque ιμ-αῖο-ς ex ι-μο-ς repetit. Namque adjectivum in ιμαιο-ς nullum invenitur, cujus non primitivum in ιμος aut exstet aut exstare possit. Recte Lobeckius. Addendum, quod ιμ-αιο-ς terminatio eodem modo ex ιμο-ς, quo αιο-ς ex ο thematum finali est orta; deinde quod adjectiva in ιμαῖος recentioris sunt Graecitatis, apud veteres raro.

Sed haec de αιο-ς hactenus.

2. ad themata in ο.

α. Vocalis finalis ante ιο suffixum eliditur.

§ 16.

ἄγν-ιο-ς, ἄγρ-ιο-ς H., ἐπ-, ἄθλ-ιο-ς, δυς-, τρις-, αἰζή-ιο-ς H., αἱμύλ-ιο-ς H., ἀκηράσιο-ς H. (ἀκηρατο-), ἀλλότρ-ιο-ς H. (*ἀλλοτερο-), unde ἀλλότεῤῥο-ς Aeol. (Ahrensius p. 56), ἀμβρόσιο-ς (ἀμβροτο-), ὑπ-ηνέμ-ιο-ς (ἀνεμο-), ἄρθμ-ιο-ς H., ἀν-, ἀρίθμ-ιο-ς, ἐν- H., προς-άρκτ-ιο-ς, ὑπ-, ἀχύρμ-ιο-ς, βάκχ-ιο-ς, ἐπι-βόθρ-ιο-ς, βράγχ-ιο-ς, βρόμ-ιο-ς, βύθ-ιο-ς, ἐμ-, βώμ-ιο-ς, ἀπο-, ὁμο-, παρα-, προ-, ἐγ-γάμ-ιο-ς, γελοί-ϊο-ς H.[1]), γομφ-ίο-ς, γόν-ιο-ς, δακτύλ-ιο-ς, χρυσο-, ἀπο- δάσμ-ιο-ς, δέσμ-ιο-ς, ἀ-, δευτέρ-ιο-ς, δήμ-ιο-ς H., ἐν-, ἐπι-

---

[1]) De hac voce ceterisque in -οιϊος infra (§ 18) fusius disputabitur.

H., *μετα-* H., *παν-* H., *δίφρ-ιο-ς, ἐν-, ἐπι-* H., *δόλ-ιο-ς* H., *ἐπι-δόρπ-ιο-ς, μετα-* H., *προς-, ποτι-* H., *δούλ-ιο-ς* H., *δόχμ-ιο-ς* H., *ἐλάφ-ιο-ς, ἐλευθέρ-ιο-ς, φιλ-, ἐμπύρ-ιο-ς, ἐνεχύρ-ιο-ς, ἐνιάυσιο-ς* H. (*ἐνιαυτο-*), *κατ-, ἑσπέρ-ιο-ς* H., *ἐσχάτ-ιο-ς, ἑταίρ-ιο-ς, ἑτεροίϊο-ς* Dion. H., *ζεφύρ-ιο-ς, ζόφ-ιο-ς, ζύγ-ιο-ς, βου-, συ-, ὑπο-, ἡσύχ-ιο-ς* H., *θαλάμ-ιο-ς, ἐπι-, ἐπι-θανάτ-ιο-ς, θε-ῖο-ς* H. (*θεο-*), *θεμέλ-ιο-ς, θέσμ-ιο-ς, ἀ-, προ-, θούρ-ιο-ς* H., *ἀπο- θύμ-ιο-ς* H., *ἐν-* H., *κατα-* H., *ἱππηλάσιο-ς* (*ἱππηλατο-*), *ἵππ-ιο-ς, ἐφ-, ἴσθμ-ιο-ς, καθάρ-ιο-ς, καίρ-ιο-ς* H., *ἀ-, ἀπο-, ἐπι-, παρα-, κάπρ-ιο-ς* H., *ἐπι-κάρπ-ιο-ς, κέδρ-ιο-ς, κεράμ-ιο-ς, κεραύν-ιο-ς, κερτόμ-ιο-ς* H., *κλάρ-ιο-ς, κλόπ-ιο-ς, δυς-κοίλ-ιο-ς, ἐγ-, εὐ-, ὑπο-κόλπ-ιο-ς, κόπρ-ιο-ς, κόσμ-ιο-ς, ἀ-, προ-, κύκλ-ιο-ς, ἐγ-, ἐγ-κώμ-ιο-ς, λάλ-ιο-ς, λαχάν-ιο-ς, ληκύθ-ιο-ς, λόγ-ιο-ς, λοίγ-ιο-ς* H., *λοίσθ-ιο-ς* H., *λόχ-ιο-ς, μετα-μάζ-ιο-ς* H., *ὑπο-, μειλίχ-ιο-ς, μεσσάτ-ιο-ς* Call., *μέτρ-ιο-ς*, unde *μέτεῤῥο-ς* Aeol. (cf. Ahr. l. supra l.), *ἐπι-μάστ-ιο-ς, μίσθ-ιο-ς, ἐμ-, ἐπι-, μοίχ-ιο-ς, μόσχ-ιο-ς, μον-ιό-ς, μούν-ιο-ς* Jon., *μόρ-ιο-ς, μύχ-ιο-ς, προ-νά-ϊο-ς* (*ναο-*), *προ-νή-ϊο-ς* Herod., *νειάτ-ιο-ς* Man. (*νεατο-*), *νεῖο-ς* H. et *νειό-ς* H. (ex *νεϜ-ιο* de *νεϜο, νεός* recte ducit Brugmanus l. l. p. 139 confertque optime navas, navja-s Sanscr., nauja-s Lituan., niu-ji-s Got.), *νερτέρ-ιο-ς, νηδύμ-ιο-ς, χεῤῥο-νήσ-ιο-ς, νότ-ιο-ς* H., *ἐν-, ὑπερ-, νυκτέρ-ιο-ς, ξέν-ιο-ς*[1]) Att., *ξείν-ιο-ς* H. Ion., *ξήν-ιο-ς* Dor., *ξένν-ιο-ς* Lesb. Aeol., *ὅδ-ιο-ς, ἐν-, ἐιν-* H., *ἐπ-, εἰς-, ἐπ-εξ-, ἐφ-, παρ-, οἴκ-ιο-ς, παν-, οἰκούρ-ιο-ς, οἰκόρ-ιο-ς* Pind., *ὄλβ-ιο-ς* H., *ἀν-, παν-, πολυ-, τρις-, ὁμαίμ-ιο-ς, ἐπι-οίν-ιο-ς, παρ-, ὀλέθρ-ιο-ς* H., *ἡμι- όλ-ιο-ς, ὀλο-ιό-ς,* (*ὀλοο-*), *ὀλοί-ϊο-ς* Greg. Naz., *ὄμβρ-ιο-ς, ὁμοί-ϊο-ς* H., *ὀμφάλ-ιο-ς, ἐπ-* H., *ἐν-όπλ-ιο-ς, ὄρθ-ιο-ς,* H., *φιλ-, ὄρθρ-ιο-ς, ἐπ-, ὅρ-ιο-ς, ὁμ-, ὁμούρ-ιο-ς* Ion., *μεθ-όρ-ιο-ς, ὑπερ-, ὅρκ-ιο-ς, ψευδ-, οὔλ-ιο-ς* H., *οὐράν-ιο-ς, ἐν-, ἐπ-* H., *ὑπ-* H., *οὔρ-ιο-ς* (ventus secundus), *παρθέν-ιο-ς* H., *πατρωνύμ-ιο-ς* (*ἀνωνύμ-ιο-ς* Fest.), *ἐκ-πάτ-ιο-ς, βαθυ-πέδ-ιο-ς, πενθέρ-ιο-ς, ὑπο-πλάκ-ιο-ς* H. (sub Placo monte situs), *πλάν-ιο-ς, πλόκ-ιο-ς, πλούσιο-ς* (*πλουτο-*), *βαθυ-, μεγα-, παμ-, πολέμ-ιο-ς, ἐμ-, προ-, πόντ-ιο-ς, δια-, παρα-, ὑπερ-, πτολιπόρθ-ιο-ς* H., *ποστη-μόρ-ιο-ς, ποτάμ-ιο-ς, μεσο-, παρα-, πράσ-ιο-ς, ῥόδ-ιο-ς, φοινικο-, ῥόθ-*

---

[1]) *ξέννος* Aeol., *ξῆνο-ς* Dor., *ξεῖνο-ς* H., *ξένο-ς* Att. ex *ξεν-Ϝο* ortum esse docet Brugmanus p. 97. Errat Ahrensius Aeol. p. 55.

ιο-ς[1]) H., *ἁλι-ρ-*, *παλι-ρ-* H., *πολυ-ρ-*, *ἐπι-σίτ-ιο-ς*, *σκότ-ιο-ς* H., *σπόδ-ιο-ς*, *στράτ-ιο-ς*, *στρούθ-ιο-ς*, *σφονδύλ-ιο-ς* H., *ἐπι-σφύρ-ιο-ς*, *περι-*, *ἐπι-ταλάρ-ιο-ς* *ταρτάρ-ιο-ς*, *ὑπο-* H., *τάφ-ιο-ς*, *ἐν-*, *ἐπι-*, *ἐκ-τόπ-ιο-ς*, *ἐν-*, *ἐπι-τράγ-ιο-ς*, *τύμβ-ιο-ς*, *ἐπι-*, *περι-*, *ὑάλ-ιο-ς*, *ὑέτ-ιο-ς*, *ὑπάτ-ιο-ς*, *ἐν-ύπν-ιο-ς* H., *ὑστάτ-ιο-ς* H., *φίλ-ιο-ς*, *φοίν-ιο-ς* H., *φόν-ιο-ς*, *χόλ-ιο-ς*, *χρόν-ιο-ς*, *ἀει-*, *βραχυ-*, *ἐπι-*, *μακρο-*, *ὀλιγο-*, *πολυ-*, *ψάμμ-ιο-ς*, *ὑπ-ωρόφ-ιο-ς* H., *ὤν-ιο-ς*[1]).

§ 17.

Quam anologiam videntur secuta nonnulla quae ab adverbiis descendunt adjectiva:

ὀπίσθ-ιο-ς (*ὄπισθε*), *ὄψ-ιο-ς* (*ὀψέ*), *πρόσθ-ιο-ς* (*πρόσθε*), *ἐμ-*.

Eodemque pertinent adjectiva quorum primitiva in *ο* evanuere: *γυλ-ιό-ς* (quocum Benfeyus Wurz. Lex. II p. 292 *γαῦλο-ς* et gôl-a-s Sanscr. recte comparat), *ἔν-ιο-ι* (quod ad ana, Sanscritum aliquod pronomen, pertinere videtur, de quo Curtius p. 289, Boppius Skr. Gr. p. 177), *ἀ-ζήμ-ιο-ς* (**ζημο-*), *ἐν-ήρτρ-ιο-ς* (**ἠρτρο-*), *ὁσσάτ-ιο-ς*, *ὁσάτ-ιο-ς*, *τοσσάτ-ιο-ς*, *τοσάτ-ιο-ς* (ab **ὁσσατο-*, **τοσσατο-* sunt ducta, ut ab *ὕστατος*: *ὑστάτ-ιο-ς*, de quo cf. Pottium Et. F. II 2. p. 873), *χειμέρ-ιο-ς* H. (*δυς-χείμερ-ο-ς* Curtius p. 190) aliaque fortasse complura.

Quod *ο* illa finalis tam saepe eliditur, lex ea, quam supra (§ 10) attuli, optime probatur, quod quidem non solum in linguam Graecam, verum etiam in omnes quae exstant Indogermanorum linguas quadrat. Sexcenta inveniuntur exempla, sufficiunt pauca: in Sanscrita dhan-ja-s (dives, a dhana-), mukh-ja-s (egregius, a mukha-), agr-ja-s (optimus, ab agra-), dhâum-ja-s (Dhumae filius, a dhûma) nec non in Vedarum dialecto açv-ia-s (ab açva-, equus), mart-ia-s (a marta-, homo), sûr-ia-s (sol, a sura); in ligua Zendica nmân-ya- (a nmâna-, domus), gaith-ya- (a gaitha-, terra), haom-ya- (ab haoma-); in lingua Latina lud-iu-s (ludus), lucr-iu-s (lucrum), faecin-iu-s (faecinum), Flav-iu-s (flavus); in Gotorum dialecto ragin-ja-, nom. ragineis (a ragina-, consilium), haírd-ja-, nom. haírdeis (a haírda-, grex). reik-ja-, nom. reiki (a reika-, potens);

---

[1]) Leo Meyer II p. 401 *ῥόθ-ιο-ς* in primitivorum habet numero, itemque *ὤν-ιο-ς*.

in ling. Lituanica sen-ja-, nom. sen-i-s (a sena, sen-ex), jůd-ja-, nom. jůd-i-s (a jůda, niger); in Palaeo-Slovenica orĭlĭ (ex orĭl-jŭ ab orĭlŭ, aquila), večer-ja (a večerŭ, vesper), permulta alia, quae vid. apud Schleicherum Comp. p. 379 squ. et Boppium III p. 344 sequ.

De Graecae quidem linguae formatione nihil fere monendum, nisi quod Dorienses ex dialecti consuetudine *τ* explosivam non, ut ceteri Graeci, in *σ* spirantem mutavere eamque ob causam *ἐνιαύτ-ιο-ς, πλούτ-ιο-ς κτέ.* dixerunt, de quo Ahrensius Dor. p. 60. —

Unum restat, de quo licet dubitari, nomina dico in *οιϊος*, de quibus proximo paragrapho exponendum erit.

§ 18.

Et inveniuntur in *οιϊος* terminata haec:

αἰδοιϊο-ς (ab Eustathio, nescimus unde, allatum, Lob. elem. I p. 456), *γελοιϊο-ς* H., *ἑτεροιϊο-ς* Dion. Hal., *ὁμοιϊο-ς* H., *ὀλοιϊο-ς* Procl.,

e quibus duo tantum digna sunt, in quae inquiratur, *γελοιϊο-ς* et *ὁμοιϊο-ς*, quae apud Homerum leguntur et illud quidem semel Il. *β* 215, hoc saepius; *ὅμοιο-ς* autem apud eundem poëtam reperitur, *γέλοιο-ς* non item; unde unicuique quanta sit in tanta analogiae inopia quaerendi difficultas apparet. Et veterum quidem grammaticorum in eisque Lobeckii (elem. path. I p. 456), qui ad pleonasmum, ut solent, confugerunt, opinionem facile mitto. Habemus interpretes Meyerum, Pottium, Curtium. Ac Leo Meyer II. p. 458 *ὁμοιϊο-ς* dupliciter *ιο* suffixo ex *ὁμο-* (*ὁμο-, ὁμο-ιο-, ὁμοι'-ιο-*) derivatum putat, dubitat de *γελοιϊο-ς*, quod fortasse in *γελώιο-ς* mutandum esse suspicatur. Pottius vero Et. F. I. 2 p. 826 ambigit, Meyero assentiatur, an isti sententiae, quam postea Curtius in Stud. II p. 187 squ. accuratius expedivit. Arcessit enim vir doctissimus ija[1]) Sanscritae linguae suffixum eodemque modo quo ij in Sanscrita ex spirante j, ex vetere illo jo suffixo ijo ac deinde *ιιο* ducit, j spirantis vi ac natura nisus. Quae interpretatio ingenii quidem acumine non caret, caret tamen omnino analogia ex Graeca ling.

---

[1]) Eodem pertinet in ling. Palaeo-Slov. ij ex ijŭ-ija ortum: bož-ij ex * bog-ijŭ de bogŭ aliaque, de quibus Schleicher Comp. p. 384.

repetita, quare ija suffixum in Graec. ling. introductam, quippe quod duobus tantum exemplis, e quibus unum sit *ἅπαξ εἰρημένον*, nitatur, recusandum puto. Equidem Meyeri sententiam amplexus *ὁμοίϊο-ς* ex *ὁμοί'-ιο-ς*, *γελοίϊο-ς* ex *γελοί'-ιο-ς* repeto.

β. *ο* vocalis servatur et cum *ιο* suffixo in *οιο-ς* coalescit.

§ 19.

ἀλλο-ῖο-ς H. (*ἄλλος*), *δο-ιο-ί* H. (quod ex *δϜο-ιο-*, Sanscr. dva-ja recte ducunt Pottius K. Z. V p. 275 et L. Meyer ib. VII p. 213, aliter Curtius p. 224. 521), *ἑτερο-ῖο-ς*, *κο-ῖο-ς* Ion., *ο-ἶο-ς* H., *ὁ-κο-ῖο-ς* Ion., *ὅμο-ιο-ς* seu *ὁμο-ῖο-ς* H., *ὕμο-ιο-ς* Aeol., (Ahr. p. 28), *ἀν-όμο-ιο-ς*, *παν-*, *παρ-*, *προς-*, *ὁππο-ῖο-ς* H., *ὁ-πο-ῖο-ς* H., *παντ-ο-ῖο-ς*, *πο-ῖο-ς* H., *πο-ιό-ς*, *το-ῖο-ς* H.

Quo fortasse *γέλο-ιο-ς* sive *γελο-ῖο-ς* spectat, quod ab Aeolica quadam forma (Ahrensius p. 120) *γέλο-ς*, *γέλον* duco; *παρ-*, *ὑπερ-*, *φιλο-*.

Quod raro tantum *ο* finalis cum *ιο* suffixo coalescit, mirandum non est. Jam exemplis, quae et ex Graeca et ex cognatis linguis attulimus, supra (§ 17) probatum est *ο* illam vocalem vel potius a antiquam finalem ex firma quadam lege in omnibus quae Indogermanorum exstant linguis ante ja seu *ιο* suffixum elidi. At Graeci tamen quo solent ingenii acumine *ο* vocalem servarunt interdum, quo luculentius singulas vocabulorum classes significarent: adjectiva dico a pronominum stirpibus derivata, quibus qualitatis aut quantitatis inest significatio, qua de re Pottius Et. F. I 2. p. 826. De formatione nihil dicendum, nisi quod *παντ-ο-ῖο-ς* falsam quam vocamus sequitur analogiam.

3. ad themata in *ι*. Vocalis finalis ante suffixum eliditur.

§ 20.

ἀκέσ-ιο-ς (*ἄκεσις*), *ἀλαλάξ-ιο-ς* Cornut. (* *ἀλάλαξις*), *ἄσ-ιο-ς* (*ἄσις*), *ἀσπάσ-ιο-ς* (* *ἄσπασις*)[1], *γνήσ-ιος* (* *γνῆσις*), *ἐλάσ-ιο-ς* (*ἔλασις*), *δημ-ηλάσ-ιο-ς*, *ἐπι-δαίσ-ιο-ς* Call. (* *ἐπίδαισις*), *ἀφ-έσ-ιο-ς* (*ἄφεσις*), *εὑρ-έσ-ιο-ς* (*εὕρεσις*), *θέσπ-ιο-ς* (*θέσπις*), *ἱκέσ-ιο-ς* (* *ἵκεσις*), *καθάρσ-ιο-ς* (*κάθαρσις*), *ἄ-κ-ιο-ς* (*κίς*), *κτήσ-ιο-ς* (*κτῆσις*), *κόν-ιο-ς* (*κόνις*), *λύσ-ιο-ς* (*λύσις*), *ὀρθώσ-ιο-ς* Dion. Hal. (*ὄρθωσις*), *ἐπ-*

[1]) De quo Duentzer K. Z. XIII p. 9.

ὄψ-ιο-ς (*ὄψις*, sed cf. Curtium p. 592), *κατ-*, *παν-* H., *ὑπ-* H., *ὄ-ϊο-ς* (*ὄϊς*), *περι-πόλ-ιο-ς* Strab. (*πόλις*), *ῥύσ-ιο-ς* (*ῥῦσις*), *σπάν-ιο-ς* (*σπάνις*), *στήσ-ιο-ς* Plut. (*στάσις*), *δι-στάσ-ιο-ς*, *ἐπι-* Plut., *ἰσο-* *κτέ.*, *τιμήσ-ιο-ς* (*τίμησις*), *ὑμνήσ-ιο-ς* (*ὕμνησις*), *φύξ-ιο-ς* (*φύξις*).

Quo addenda haec quae ab adverbiis ducuntur:

ἀντ-ίο-ς H. (*ἀντί*), *ἐν-* H., *κατ-εν-*, *ὑπ-εν-*, *ἄρτ-ιο-ς* H. (*ἄρτι*), *ἀν-*, *ἠέρ-ιο-ς* H. (ad **ἠερι*, *ἦρι*, rad. us refert Curtius p. 371[1]), *δι-*, seu *ἀέρ-ιο-ς*, *δι-*, *ἴφ-ιο-ς* H. (*ἶφι*), *λέχρ-ιο-ς* (*λέχρι*), *πρώ-ϊο-ς*[2]) H. (*πρωΐ*), *πρῷο-ς* Aristoph.

Unde hanc classem rariorem fuisse idque inprimis apud Homerum apparet. Quin etiam minuendus fortasse est numerus ille, quippe quo nonnulla sint nomina rejecta, quae etiam alio modo possunt explicari. Sic *τιμήσιος*, *ὑμνήσιος*, *γνήσιος* ad *τιμητό-ς*, *ὑμνητό-ς*, * *γνητός* (in *κασί-γνητο-ς*) possunt referri, *ἱκέσιο-ς* ad *ἱκέτης*, alia alio. At hoc quidem sine dubitatione affirmaverim, quamquam Leo Meyer de hac classe omnino nihil dixit, nonnulla in *ιό-ς* nomina a stirpibus in *ι* esse repetenda eaque *ι* vocali elisa facta, quod quidem mihi cum Boppio (III p. 439), qui *στήσ'-ιο-ς*, *λύσ'-ιο-ς* describit, convenit.

Singularis vero ordo est eorum quae a substantivis verbalibus in *-σις* derivantur nominum, quippe quae ad adjectiva in *-σιος*, de quibus postea (§ 26) disseram, proxime accedant.

Quae Curtius (de nom. formatione p. 18) de *σ* littera in nominibus in *-σιος* inserta affert, vereor, ne vir doctissimus nunc ipse improbet.

4. ad themata in *υ*. Vocalis finalis cum *ιο* suffixo in *υιος* coalescit.

§ 21.

* *νέκυ-ιο-ς* (*νέκυς*), *ἡ νεκυία* Diod. Sic. (*νέκυια* Eustath.), * *νήδυ-ιο-ς* (*νηδύς*), *τὰ νήδυια* H., *ὁμο-νηδύϊος* Et. M., *πήχυ-ιο-ς* (*πῆχυς*), *δι-*, *τρι-*, *κτέ.*

---

[1]) Eodem spectat *αὔ-ρ-ιο-ν* H., quod accusativum esse recte contendit Pottius II 1. p. 494; apud Euripidem legitur *αὔριο-ς* (matutinus).

[2]) Sed Bekkerus pro *πρώϊον ἅπ. εἰρημ.* apud Homerum Il. *Ο* 470 scribit *πρώην*; Brugmanus vero p. 154 *πρώϊος* de * *πρᾰ-Fιο-ς* ducit.

Quibus in nominibus *υ* vocalis qua solet pertinacia retinetur, quod quidem etiam in Sanscritam cadere Boppius (III p. 345) recte perspexit: a ṛtu-s ducitur ṛtav-ja-s.

Difficilius sunt expeditu

μητρυιό-ς et *πατρυιό-ς*, de quibus optime disputavit Boppius III p. 358 (cf. Pottium Et. F. II 1. p. 505), qui illas formas ex *πатар-*, *πατυρ-* (quocum in lingua Zendica conferas brâtur-yê), *πατρυ-* duxit easdemque esse cum Sanscr. pitṛvja-s demonstravit. Curtius vero si p. 253 pitṛ-vya-s cum *πάτρως* et patruus comparat, haud scio an propter significationis communionem elementorum rationem parum habuerit.

5. ad themata in *ω*. Vocalis finalis retinetur eoque *ωιο-ς*, *ῳο-ς* exsistit.

§ 22.

ἡρῷο-ς (*ἡρω-*), *λαγῷο-ς* (*λαγω-*), *μητρώ-ϊο-ς*[1]) H. (*μητρω-*) seu *μητρῷο-ς*, *πατρώ-ϊο-ς*[1]) H. (*πατρω-*) s. *πατρῷο-ς*.

Haec ad themata in *ω* referenda esse dixi idque et recte et falso. Re enim vera stirpes in *oF* potius statuendas esse vidit Curtius (Erläuterungen p. 52); at ita tamen *ω* vocalis ex *oF* productionis quae dicitur suppletoriae ope orta invaluit, ut adjectiva ista a stirpibus in *ω* videantur ducta.

Ad quae proxime accedit

λεχώϊο-ς, quod a *λεχoFι-* descendit.

Sed multo latius *ωϊο-ς* et *ῳο-s* terminationes sunt propagatae, quod quidem falsae illi analogiae, cujus vis haud parva in linguis corrumpendis est posita, tribuo; ceterum conferas velim, quae supra (§ 12) exposui. Eo pertinent inprimis apud recentioris Graecitatis auctores eosque jam saepe christianos:

ἀνδρ-ῷο-ς Et. Gud., *ἁρματ-ῷο-ς* Apoll. Lex., *ἀρκτ-ῷο-ς* Anth. (*ἀρκτο-*), *ἀστρ-ῷο-ς* Synes. (*ἀστρο-*), *ἐρυθρ-ῷο-ς* (*ἐρυθρο-*), *κερδ-ῷο-ς* (*κερδεσ-*), *κητ-ῷο-ς* (*κητεσ-*), *μαντ-ῷο-ς* Nonn. (*μαντι-*), *παππ-ῷο-ς* (*παππο-*), *σωματ-ῷο-ς* Christ.

Haec fere ex Lobeckii elementis path. I p. 449 squ. eligenda

---

[1]) Quae quomodo ad significationem suam pervenerint, mihi parum liquet.

putavi. Nec vero miramur formationem istam satis insolitam, quae Pottio (Et. F. II 1. p. 504) stuporem movit, si consideramus eam apud mediae et ultimae Graecitatis scriptores reperiri; quo addam formas illas saepius sine ι littera adscripta, Schaeferum ut sequamur (de quo Lob. l. supra laud.), esse usurpatas, quod idem quasi linguae senectuti vitio vertam.

Quid vero de formis in ωιο-ς et ῳο-ς nonnullis Homericis statuam, plane sum nescius; sunt autem

ὀλοφώϊο-ς, ὑπερώϊο-ς s. ὑπερῷο-ς

et apud Hesiodum ὀλώϊο-ς (quod Brugmanus p. 162 ex * ὀλοϝ-ιο-ς ducit).

B. ιο suffixum cum aliis aut elementis aut suffixis conjunctum affigitur.

1. *διο-ς.*

a) α-διο-ς.

§ 23.

ἁμά-διο-ς Et. M., *διχθά-διο-ς* H., *ἐνθά-διο-ς* Hes., * *ἐνωπά-διο-ς* (*ἐνωπή*) *ἐνωπαδίως* H., *θνητ-ά-διο-ς* Herodian. (*θνητός*), *κλεμμ-ά-διο-ς* (*κλεμματ-*), *κρυπτ-ά-διο-ς* H. (*κρυπτός, κρύβδα*), *καταλοφ-ά-δια* H.[1]) (*λόφος*), *μιγδά-θιο-ς* (ex * *μιγδά-διο-ς* dissimilationis quam dicimus lege, qua de re Lob. prolegg. p. 351), *μινυνθά-διο-ς* H., *μοιρά-διο-ς*[2]) Soph., *μολπά-διο-ς*[2]), *μουσά-διο-ς*[2]), *ὀρθ-ά-διο-ς* (*ὀρθός*), *δι-πλά-διο-ς* (*δι-πλή-διο-ς* Ion., de quo Joh. Schmidtius K. Z. XVI p. 431), *τριχθά-διο-ς, ὑσσά-διο-ς* Herodi. (?), *ἐπ-* aut *ὑπ-ω-ά-διο-ς* Opp. (*ᾠόν*), *ὠμ-ά-διο-ς* (*ὦμος*), *ἐπ-, κατ-* H.

Hac de formatione magna est inter viros doctissimos dissensio. Et de δ consona melius disputabimus, postquam nomina quoque in ι-διο-ς sunt enumerata; hoc loco satis erit α vocalem, quae ante δ invenitur, paucis absolvisse. Licet autem — ut saepius feci — Lobeckii commentationibus, quae exstant in prolegg. p. 351 squ. et paralipp. p. 77. 156, niti. Disputat enim vir

---

[1]) Sed Bekkerus scribit (Od. κ 169 ἀπ. εἰρ.) καταλοφάδεια.

[2]) De quibus dubitat Lobeckius l. l., minus tamen recte; cf. Ahrensium quoque Aeol. p. 157.

doctissimus de *αδ* illis litteris partiturque vocabula quae supra attuli in tres classes, prout *α* vel *αδ* vel neutrum a primitivis receperint. Atque alteram illam classem in *αδ* facile mittamus: pertinet enim ad illa quae *ιο* suffixo ex thematibus in consonas terminatis ducuntur nomina. Reliquorum autem ea pars, quae sive ab adverbiis in *α* sive a primae quae dicitur declinationis derivatur nominibus, ex lege est formata. Quodsi Lobeckius adjectiva a substantivis in *α* ducta accipere non vult, non assentior; *μοιρά-διο-ς* certe (de quo Curtius p. 578) optime traditum est. Reliqua vero nomina interpretandi praebent difficultatem. Accedit, quod pleraque apud Homerum, antiquissimum linguae Graecae fontem, leguntur. Videntur aut ad themata quaedam in *α*, quae non jam exstant, referenda, aut audacius ad ceterorum analogiam formata.

b) ι-διο-ς.

§ 24.

ἀΐ-διο-ς (*ἀεί*, posteri *ἀεί-διο-ς*), *αἰφν-ί-διο-ς* Thuk. (*αἴφνης*), *ἀκαρ-ί-διο-ς* (*ἀκαρεσ-*, reprobat Lobeckius prolegg. p. 357), *παρ-ακτ-ί-διο-ς* (*ἀκτή*), *ἀμφ-ί-διο-ς* Aesch. (*ἀμφί*), *ἀνεμ-ί-διο-ς* (*ἀνεμο-*, defendit Lob. l. l. p. 355), *προ-γαστρ-ί-διο-ς* (*γαστερ-*), *γενεθλ-ί-διο-ς* (*γενέθλη*), *ἐπι-γουν-ί-διο-ς* Pind. (*γόνυ*, *γουνός*), *ἀπο-δειπν-ί-διο-ς* (*δειπνο-*), *ἐντοσθ-ί-διο-ς* (*ἔντοσθε*), *ζω-ί-διο-ς* Arat. (*ζωο-*), *ἐπι-θαλασσ-ί-διο-ς* Thuk. (*θαλασσα-*), *παρ-*, *ὑπερ-*, *παρ-ιστ-ί-διο-ς* (*ἱστο-*), *ἐπι-καρπ-ί-διο-ς* (*καρπο-*), *περι-κνημ-ί-διο-ς* (*κνήμη*), *ὑπο-κολπ-ί-διο-ς* (*κολπο-*), *κουρ-ί-διο-ς* H. (*κουρο-*), *λαθρ-ί-διο-ς* Poll. (*λάθρα*), *ἐπι-μαστ-ί-διο-ς* (*μαστο-*, sed Lob. ad Phryn. p. 555 *ἐπι-μασθ-ί-διο-ς* scribit), *ὑπο-*, *μαψ-ί-διο-ς* H. (*μάψ*), *μεσ-ί-διο-ς* Aristot. (*μεσο-*, reprobat Lob. prolegg. p. 357), *μεσσ-ί-διο-ς* Hes., *μετωπ-ί-διο-ς* (*μετωπο-*), *παρα-μηρ-ί-διο-ς* (*μηρο-*), *μητρ-ί-διο-ς* (*μητρα-*) Aristoph., *μοιρ-ί-διο-ς* (*μοιρα-*), *μοιχ-ί-διο-ς* (*μοιχο-*), *ἐπι-νεφρ-ί-διο-ς* (*νεφρο-*), *νοσφί-διο-ς* (*νόσφι*), *νυμφ-ί-διο-ς* (*νυμφα-*), *ἐπι-*, *νυκτερ-ί-διο-ς* Theoph. (*νυκτερο-*, sed reprobat Lobeckius l. l.), *ἐπι-νωτ-ί-διο-ς* (*νωτο-*), *οἰκ-ί-διο-ς* (*οἰκο-*), *ἐν-*, *κατ-*, *ὀπισθ-ί-διο-ς* (*ὄπισθε*), *ὀρθρ-ί-διο-ς* (*ὀρθρο-*), *ἐπ-οχθ-ί-διο-ς* (*ὀχθο-*), *ἐπ-οψ-ί-διο-ς* (*ὀψο-*), *παρ-*, *πανρ-ί-διο-ς* Hesiod. (*πανρο-*, apud Homerum inveniri falso contendit Lobeckius l. l.), *πικρ-ί-διο-ς* (*πικρο-*), *παρα-*

πλευρ-ί-διο-ς (πλευρα-), ἐπι-πορπ-ί-διο-ς (πορπα-), προσϑ-ί-διο-ς (πρόσϑε), ἐμ-, πτερ-ί-διο-ς Et. M. (πτερόν), ὑπο-, ὑπο-πυϑμ-ί-διο-ς (πυϑμεν-), ῥη-ί-διο-ς H. (ῥέα), unde ῥᾴδιο-ς, ὑπο-σαρκ-ί-διο-ς, προ-στερν-ί-διο-ς (στερνο-), προ-στηϑ-ί-διο-ς (στηϑεσ-), ἐν-τειχ-ί-διο-ς Luc. (τειχεσ-), τυμβ-ί-διο-ς Orph. (τυμβο-), ἐπι-, ὑπν-ί-διο-ς Anth. (ὕπνο-), ἐφ-, ἐπι-φατν-ί-διο-ς (φατνα-), φρεατ-ί-διο-ς, φωρ-ί-διο-ς, ὑπο-χαλιν-ί-διο-ς (χαλινο-).

Haec sufficiant exempla adjectivorum in ι-διο-ς, quorum numerum ipsius quidem temporibus ingentem fuisse Herodianus π. μον. λέξεως 18 narrat. Sed accedunt nonnulla, quae nec αδιος nec ιδιος, sed διος habent terminationem: ἁρμό-διο-ς (quod Regnierus traité p. 202 ad ἁρμόζειν verbum recte refert), βλύδιο-ς (cum βλύζω cohaerere videtur, de quo Lob. parall. p. 156), ϑνησείδιο-ς posteri, ἴ-διο-ς (quod Curtius p. 579 recte ex * σϝε-ιο-ς ducit, aliter Pottius Et. F. I 2. p. 561).

Jam vero in δ consonam videtur inquirendum, deinde in ι vocalem. Ac διος quidem terminatio jam supra in nominibus primitivis perlustrandis nobis occurrit, ibique Benfeyi et Meyeri opinionem, qua contra Graecae linguae leges perpetuas tja Sanscritum suffixum cum διο comparavere, rejeci (cf. § 3). Neque minus reprobanda videntur, quae Budenzius (κος p. 66) et Buehler (της p. 30 squ.) protulerunt: mira quadam litterarum permutatione ιδ-ιο-ς et αδ-ιο-ς cum ικ-ο-ς et ακ-ο-ς, ιτ-η-ς et ατ-η-ς aliisque suffixis conferunt. Pottius denique primum Et. F. II 1. p. 564 διος in nonnullis vocibus ad dies vocabulum rettulit, deinde ib. I 2. p. 561 δ litteram hiatus vitandi causa esse interpositam censuit, tum ib. II 2. p. 883. 900 vehementer hanc quam ipse nuperrime statuit opinionem impugnat. Equidem, ut jam in primitivis percensendis (§ 3) feci, Curtium sequor, qui (de nom. form. p. 7, Grundz. p. 577 sequ.) δ consonam ante j semivocalem parasitica quadam ratione procreatam esse optime demonstravit.

Sequitur, ut de ι disputemus vocali. Qua in re illa conferas velim, quae de adjectivis in ι-αιο-ς supra (§ 14) dixi. Censeo igitur in his quoque nominibus in ι-διο-ς ultimam thematis vocalem in ι extenuatam eamque analogiam vocabula in consonas esse secuta.

Restat, ut de formatione et usu adjectivorum in *ι-διο-ς* pauca addamus, qua de re Lobeckius prolegg. p. 355 squ. et ad Phryn. p. 557, Regnierus p. 178. Simplicia poëtarum propria, composita etiam in prosa oratione inveniuntur. Plerumque *ι-διο-ς* ad themata in *ο* adjungitur, deinde ad *α* nec non ad quamvis consonam ita tamen, ut vocales elidantur vel potius in *ι* mutentur, consonae autem aut suffixum sine ulla mutatione excipiant aut ultimae syllabae faciant jacturam, sic ab *τειχεσ-* *ἐν-τειχ'-ί-διο-ς*. Syllabam a fine quartam longam esse debere censet Lobeckius, cujus regulae causa certe a rei metricae ratione est expetenda. Quae in hanc legem non quadrant, rejecit Lobeckius; recte num fecerit, quaestio.

2. *λιο-ς*.

§ 25.

a) Brevis vocalis ante *λιο-ς* suffixum reperitur:

α in *ἁπ-ά-λιο-ς* Hes. (*ἁπ-αλό-ς* Curtius p. 424), *γηρ-ά-λιο-ς* Hes. (ubi alii *γηρ-α-λέο-ς* supponunt, de quo Lob. prolegg. p. 100), *ἱμ-ά-λιο-ς* Hes. (*Ἱμ-ά-λιο-ς*, mensem apud Cretenses, ad rad. *ἰκ*, *ἰκ-μάς* refert Pottius K. Z. VII p. 85, de quo cf. Curtium p. 132), *νηφ-ά-λιο-ς* Aesch. (cf. *νηφ-α-λέο-ς*), *ὀξ-ά-λιο-ς* Ath., *τρωγ-ά-λιο-ς* Hes., *φυ-τ-ά-λιο-ς* Orph., *ψευδ-ά-λιο-ς* Hes. (apud Stefanum sine documento Lob. l. l.).

ε in *ἀειδ-έ-λιο-ς* Opp. (*ἀείδ-ε-λο-ς*), *ἀ-εικ-έ-λιο-ς* H., unde *αἰκ-έ-λιο-ς* (*εἴκ-ε-λο-ς*), * *ἀF-έ-λιο-ς*, *ἀβέλιο-ς* Cretenses (Ahr. Dor. p. 136) et Pamphyli (Hes. s. v.), *ἀέλιος* Pind., *ἠέλιος* H., *ἥλιο-ς* (ad rad. us recte refert Curtius p. 371 comparatque Aus-elii Lat.), *ἀν-ήλιο-ς*, *ἀντ-* et *ἀνθ-*, *δυς-*, *εὐ-*, *παν-*, *προς-*, *νυκτ-έ-λιο-ς* Plut.

b) Longa vocalis ante *λιο-ς* exstat.

η in *ἀπατ-ή-λιο-ς* H. (*ἀπατ-η-λό-ς*), *ἀεκ-ή-λιο-ς* H. (*ἀεκήλια ἔργα ἀπ. εἰρ.* Il. *σ*, 77), *κάνθ-ή-λιο-ς* (*κάνθος*), *κειμ-ή-λιο-ς* Plat. (*κειμήλια* H.),

ω in *ἀνεμ-ώ-λιο-ς* H. (*ἄνεμος*), *ἀποφώλιο-ς* H.[1]).

---

[1]) *μεταμώλιος* jam Frid. Aug. Wolfius in *μεταμώνιος* correxit.

c) Singulare est

σχέ-τ-λιο-ς H.

De his adjectivis disputavere Leo Meyer II p. 448. 584, Lobeckius prolegg. p. 100 squ., Pottius Et. F. II 1. p. 603, Boppius III p. 411 squ. atque inprimis Curtius, de adjectivis Graecis et Latinis L litterae ope formatis.

Haec adjectiva in λιος cum nominibus in λο-ς artissime esse conectenda apparet, quamquam saepius λιο-ς terminatio ex falsae quam vocamus analogiae ratione videtur propagata. Unum est, de quo disputari placet. Vocales enim illae, quae ante λιο-ς reperiuntur, haud faciles sunt explicatu, quas quidem ego Curtium (l. l. p. 10) secutus ad stirpes nominales refero easque aliorum nominum quae valde patet analogia illustrari opinor. Neque enim correptae modo ante suffixa inveniuntur vocales, ut in λεπτ-α-λέο-ς (et quae reliqua in α-λεο-ς terminantur, de quibus vid. § 35), αἴϑ-α-λο-ς, τροχ-α-λό-ς, káp-a-la-s Sanscr., mik-i-l-s Got., trem-u-lu-s, sim-i-li-s Lat., εἴκ-ε-λο-ς, verum etiam productae, ut in σιγ-η-λό-ς, φειδ-ω-λό-ς, αἱματ-η-ρό-ς, βροτ-ή-σιο-ς, fid-ê-li-s, anim-â-li-s aliisque permultis. Et Boppius quidem l. l. vocales eas productas — idque, ut opinor, rectissime — ad verba quaedam refert denominativa comparatque σιγ-η-λό-ς, φειδ-ω-λό-ς cum σιγ-ή-σω, *φειδ-ώ-σω. Ex Latina vero ling. cum adjectivis in λιος et λεος (de quibus postea) nomina in i-liu-s, u-leu-s, â-li-s, i-li-s confert Curtius l. l. p. 5. 9 ut caer-u-leu-s, haed-u-leu-s, nupti-â-li-s, frag-i-li-s, graec-i-li-s, alia. Quo nomina permulta quae vocamus propria in i-liu-s accedunt, ut Serv-i-liu-s, Verg-i-liu-s, Publ-i-liu-s aliaque, de quibus Leo Meyer II p. 449.

3. σιο-ς.

§ 26.

a) Vocales correptae inveniuntur ante σιο suffixum.

α in δι-φά-σιο-ς, τρι- κτέ. (quocum Joh. Schmidtius K. Z. XVI p. 431 squ. recte tri-fa-riu-s comparat), δι-πλά-σιο-ς, τρι- κτέ.

ε in ϑε-σπέ-σιο-ς H. (vid. Curtium p. 427), κηρ-έ-σιο-ς Hes.

(*ὀλέθριος*), *νεικ-έ-σσιο-ς* Hes. (*πολέμιος*), *ὀρθ-έ-σιο-ς* Hes. (*ὄρθιος*), *σιτηρ-έ-σιο-ς* Gloss. (*σιτηρός*).

ο in *δημό-σιο-ς*.

υ in *τηΰ-σιο-ς* H.

b) Vocalis ante *σιος* exstat producta.

η in *ἀροτ-ή-σιο-ς* (*ἀροτο-*), *βιοτ-ή-σιο-ς* (*βιοτο-*), *βροτ-ή-σιο-ς* (*βροτο-*), *γενετή-σιο-ς*, *γυμν-ή-σιος* (*γυμνο-*), *ἐλαφ-ή-σιος* (*ἐλαφο-*), *ἐργατή-σιο-ς*, *ἐτ-ή-σιο-ς* (*ἐτεσ-*), *δι-*, *ἐπ-* H., *ἡμερή-σιο-ς*, *ἱκετή-σιο-ς* H., *λιτή-σιο-ς*, *νυκτερ-ή-σιο-ς* (*νυκτερο-*), *πλη-σίο-ς* H. (vid. Curtium p. 112. 261), *παρα-*, *δι-πλή-σιο-ς* Ion. (ceteri *δι-πλά-σιο-ς*), *τρι-* *κτέ.*, *προβατ-ή-σιος* (*προβατο-*), *πρυμνή-σιο-ς* Diod. Sic., *χαριτ-ή-σιο-ς*.

Quo accedunt gentilicia quae vocamus nonnulla:

Αἰν-ή-σιο-ς (*Αἶνος*), *Ἁλωνή-σιο-ς* (*Ἁλώνη*), *Ἰθακή-σιο-ς* H., *Μυκαλή-σιο-ς*, *Στρυμή-σιο-ς* alia.

ω in *ἐτώ-σιο-ς* H., *μηλώ-σιο-ς*, *περιώσιο-ς* H. et quae reliqua in Rheginorum dialecto in *-ωσιος* erant terminata, ut *ἀνακώσιο-ς*, *χαριτώσιο-ς κτέ.*, qua de re cf. Ann. Oxon. IV, 329, 22, Ahrensium Aeol. p. 159, Lobeckium prolegg. p. 429, qui ibidem inde a p. 425 accuratissime — ut solet — de nominibus in *σιος* disputavit.

ει in *νυκτερ-εί-σιος* Aristoph. Thesm. 204, ubi Dobraeus eumque secutus G. Dindorfius *νυκτερήσιο-ς* legunt; alii vero *νυκτ-ερείσ-ιο-ς* scribere malunt jocumque lascivum (cf. *ἐρείδω*) inesse putant. —

Et exstare quidem secundarium aliquod suffixum in *σιο-ς* (de primario vid. § 6) nemo est qui non videat; quemadmodum explicandum sit, quaeritur. Ac Buehleri (*της* p. 40) opinionem, qua *ησιος* ex *ατ* et *ιο* suffixis consociatis ducit, recuso. Nec Corsseni (Aussprache I 2 p. 234) sententiam amplector: censet vir doctissimus in *ἐτ-ήσ-ιο-ς* et vet-er-nus *ησ* et er syllabas ex as suffixo esse ortas. Leo Meyer II p. 443 nihil fere affert nec Pottius Et. F. II 1. p. 606 I 2. p. 236. 561, nisi quod negat *δημό-σιο-ς* a *δῆμος* posse duci eoque ad *δημότης* refert, quamquam vis ac natura *τοῦ* *δημόσιος* plane illi opinioni repugnat: non enim tribulem significat, sed publicum; idemque vir doctissimus Bastium affert, qui (epist. crit. p. 59) *ησιος* cum ensis Latino suffixo comparat idque vix recte. Optime Boppius III p. 431, Curtius p. 577, Joh. Schmidtius

K. Z. XVI q. 431 squ. σιο ad tja Sanscritum suffixum rettulerunt. Sic pathologiae Graecae linguae leges postulant, quamquam significatio adjectivorum paulum obstat: formantur enim apud Indos (Boppius Skr. Gr. p. 428) Taddhitae quod vocatur suffixi tja ope adjectiva ex temporis et loci adverbiis, apud Graecos vero adjectiva in σιο derivata eodem modo quo primitiva in ιο (§ 2) et σιο (§ 6) formam servavere solam, non significationem. Semel videtur tja suffixum in Graeca lingua incorrupte servatum: in

ὕπ-τιο-ς H. (*ὑπό*), consonae antecedentis opera, quocum Curtius p. 272 upa-tja-s Sanscr. confert. Ex linguis autem consanguineis Boppius loco supra laud. haec comparat: propi-tiu-s Lat. (prope), frama-thja- nom. framatheis (alienus, de fram) Got., ni-thja nom. nithjis (propinquus, de ni subter, de quo cf. Curtium p. 251).

Reliquum est, ut vocales, quae ante suffixum exstant, paucis absolvamus. Pertinent autem *α-σιο-ς*, *ε-σιο-ς*, *η-σιο-ς*, *ω-σιο-ς* eodem quo *α-λιο-ς*, *ε-λιο-ς*, *η-λιο-ς*, *ω-λιο-ς*, qua de re supra (§ 25) exposui, easque de quibus agitur vocales ad stirpes refero. Quae cur modo correptae, modo productae inveniantur, adhuc vix potest explicari.

§ 27.

Sequitur, ut de numeralibus quae dicuntur panca addamus, quippe quarum pars huc pertineat:

δια-κόσιοι, *ἐννα-*, *ἑξα-*, *ἑπτα-*, *ὀκτα-*, *πεντα-*, *τετρα-*, quo accedunt

χίλιοι H., *μυρίοι* H., *μύριοι*.

Et illa quidem facillime illustrantur formis nonnullis Doriensibus (de quibus Ahrensius Dor. p. 281), ut *δια-κάτ-ιο-ι*, unde apparet numeralia haec in *-κοσιοι* vel potis in *κατ-ιο-ι* terminata ab *ἑ-κατ-όν* esse expetenda, de quo Curtius p. 130. Difficillima vero sunt expeditu *χίλιοι* Att. H., *χέλλιοι* Lesb. Aeol., *χείλιοι* Boeot., *χήλιοι* Dor. (Ahr. Aeol. p. 58 Dor. p. 160), *δις-χίλιοι*, *τρις-* *κτέ.*, et *μυρίοι* H., *μύριοι*, *δις-*, *τρις*, *κτέ.*, de quibus certi quidquam afferre nequeo; ceterum conferas Pottium Et. F. II 1. p. 221 et Benfeyum Wurzel-Lex. II p. 193. 339.

4. *τηρ-ιο-ς.*

§ 28.

αἰνικτήρ-ιο-ς, ἀκεστήρ-ιο-ς, ἀλιτήρ-ιο-ς, τρις-, ἀμιλλητήρ-ιο-ς, ἀμυντήρ-ιο-ς, ἀναγκαστήρ-ιο-ς, ἀπειλητήρ-ιο-ς, ἀρεστήρ-ιο-ς, ἀνα-βατήρ-ιο-ς, ἀπο-, δια-, ἐμ-, συμ-, ὑπερ-, βουλευτήρ-ιο-ς, δατήρ-ιο-ς, δηκτήρ-ιο-ς, δηλητήρ-ιο-ς, δραστήρ-ιο-ς, ἐγερτήρ-ιο-ς, ἀφ-ετήρ-ιο-ς, ἐνθυντήρ-ιο-ς, δι-, ζευκτήρ-ιο-ς, ζωστήρ-ιο-ς, ἀν-ηβητήρ-ιο-ς, θελκ-τήρ-ιο-ς, θοινατήρ-ιο-ς, θρεπτήρ-ιο-ς, θυτήρ-ιο-ς, ἱκετήρ-ιο-ς, ἱλασ-τήρ-ιο-ς, εἰς-ιτήρ-ιο-ς, ἐξ-, καθαρτήρ-ιο-ς, κεντητήρ-ιο-ς, κηλητήρ-ιο-ς, κινητήρ-ιο-ς, κρυπτητήρ-ιο-ς, κυβερνητήρ-ιο-ς, λυμαντήρ-ιο-ς, λυτήρ-ιο-ς, μακτήρ-ιο-ς, μαστήρ-ιο-ς, μειλικτήρ-ιο-ς, νικητήρ-ιο-ς, νυμφευτήρ-ιο-ς, οἰκητήρ-ιο-ς, κατ-, οἰωνιστήρ-ιο-ς, παυστήρ-ιο-ς seu *παυτήρ-ιο-ς, ἀνα-, πειστήρ-ιο-ς, ἀνα-, πενθητήρ-ιο-ς, πευστήρ-ιο-ς, πλυντήρ-ιο-ς, πολεμιστήρ-ιο-ς, πομπευτήρ-ιο-ς, πρακτήρ-ιο-ς, πρα-τήρ-ιο-ς, πρητήρ-ιο-ς* Ion., *ῥαντήρ-ιο-ς, περι-ρ-, σβεστήρ-ιο-ς, σεπ-τήρ-ιο-ς, σκεπαστήρ-ιο-ς, ἀνα-, σπαστήρ-ιο-ς, προ-στατήρ-ιο-ς, στρε-βλωτήρ-ιο-ς, σπυπτήρ-ιο-ς, σωτήρ-ιο-ς, τελεστήρ-ιο-ς, φυλακτήρ-ιο-ς, χαριστήρ-ιο-ς, χρηστήρ-ιο-ς, ἐγ-χωστήρ-ιο-ς, ψυκτήρ-ιο-ς.*

Quae adjectiva proxime ad nomina quae vocamus agentis in *τηρ* (târ Sanscr., tôr Lat.) accedere nemo non videt; at non ex-stant saepius nomina in *τηρ*, exstant adjectiva in *τηρ-ιο-ς*, quod quidem falsae analogiae vitio vertendum. Inveniuntur autem vel maxime apud recentiores, apud Homerum nullum nisi *θελκτήρ-ιο-ν* legitur. Optime cum *τηρ-ιο-ς* suffixo in Latino sermone tôr-iu-s convenit, ut in accusatôr-iu-s, oratôr-iu-s, quaestôr-iu-s permultis aliis, quae vid. apud L. Meyerum II p. 443.

5. *σμιος* et *μιος.*

§ 29.

ἀκέ-σμιο-ς Hes. (*ἀκέσιμος, ἀκεσμός*), *γερά-σμιο-ς* Eur. (*γέρας*), *ἐπιῤῥύ-σμιο-ς* Sextus E. (*ἐπίῤῥυσις* Hipp.), *ἐρά-σμιο-ς* Aesch., *σε-βά-σμιο-ς* Plut. (*σέβας, σεβασμός*),

βιο- θάλ-μιο-ς hymn Ven., *φυτάλ-μιο-ς* Aesch. (*φυτάλιμος*), *ψευδάλ-μιο-ς* Hes. (*ψευδάλιμος*).

Quae ex *-σιμος* aut *-ιμος* suffixis metathesi quadam orta esse recte perspexit Lobeckius prolegg. p. 99, paralipp. p. 394. Ceterum de *ι-μο-ς* suffixo cf. Meyerum II p. 620, de *ιμ-αῖο-ς* § 15.

C. ειο-ς suffixum adjungitur indeque ortum aut εο-ς aut ηιο-ς.

1. *ειο-ς* affigitur.

a) ad themata in *ο*.

§ 30.

ἀβελτέρ-ειο-ς Et. M., *ἀγρ-εῖο-ς, ἀδελφ-ειό-ς, αἰγιάλ-ειο-ς, ἀμν-εῖο-ς* Theo., *ἀκατ-εῖο-ς, ἀμπέλ-ειο-ς, ἀνθρώπ-ειο-ς, ἄρκ-ειο-ς* seu *ἄρκτ-ειο-ς, βακχ-εῖο-ς, προ-, βρότ-ειο-ς, δούλ-ειο-ς* H., *ἐλάφ-ειο-ς, ἐρίφ-ειο-ς, ἑταιρ-εῖο-ς, ἡμετερ-εῖο-ς* Et. M., *ἡμιόν-ειο-ς* H., *θύνν-ειο-ς, ἰαμβ-εῖο-ς, ἵππ-ειο-ς* H., *κάπρ-ειο-ς, κεράμ-ειο-ς, κεραύν-ειο-ς, κήλ-ειο-ς, κυάν-ειο-ς, κύκν-ειο-ς, ληκύθ-ειο-ς, λίθ-ειο-ς, λίν-ειο-ς* Suid., *λοχ-εῖο-ς, μεγαλ-εῖο-ς (μεγαλο-), μήλ-ειο-ς* (ovilis), *μήλ-ειο-ς* (pomarius), *μίλτ-ειο-ς, μοίχ-ειο-ς, νέβρ-ειο-ς, νηπί-ειο-ς, νόθ-ειο-ς,* * *εὐρυόδ-ειο-ς εὐρυοδεία* H., *οἰκ-εῖο-ς, ἀν-, φιλ-, ὅλμ-ειο-ς* seu *ὁλμ-εῖο-ς, ὄν-ειο-ς, ὀνείρ-ειο-ς* H., *παρθέν-ειο-ς, πέλ-ειο-ς* Hes., *ποτάμ-ειο-ς, προβάτ-ειο-ς, ῥόδ-ειο-ς, σιδήρ-ειο-ς* H., *στρούθ-ειο-ς, ταρτάρ-ειο-ς, ταύρ-ειο-ς* H., *ταφ-εῖο-ς, τράγ-ειο-ς, τυμβ-εῖο-ς, ὑστάτ-ειο-ς, χάλκ-ειο-ς* H., *χήρ-ειο-ς, χοίρ-ειο-ς, χρύσ-ειο-ς* H., *χύτρ-ειο-ς, ὠκεάν-ειο-ς, παρ-.*

b) ad stirpes in *α. ι. υ* vocales nec non in consonas exeuntes.

§ 31.

ἀγχόν-ειο-ς (ἀγχόνη), ἀηδόν-ειο-ς, αἴγ-ειο-ς H., *προς-άλπ-ειο-ς* (* *ἀλπι-, αἱ Ἄλπεις*), *ὑπερ-, ἀλεκτόρ-ειο-ς* Synes., *ἀνδρ-εῖο-ς, ἀράχν-ειο-ς (ἀράχνη), ἁρμάτ-ειο-ς, ἄρν-ειο-ς, ἀρν-ειό-ς* H., *ἀρχ-εῖο-ς (ἀρχή), αὔλ-ειο-ς* H. *(αὐλή), προς-, βό-ειο-ς* H. *(βοϜ-), ἑπτα-* H., *τετρα-, ὠμο-, ἀπό-γειο-ς (γη-,* quocum conferas in § 11 *ἀπό-γα-ιο-ς κτἑ.), ἔγ-, ἐπί-, εὔ-, κατά-, μεσό-, ἀγχί-, λεπτό-, μελάγ-, πρόσ-, ὑπό-, γέ-γειο-ς* Call. (fortasse ex *γη-,* reduplicatione adhibita, ut in *βέ-βα-ιο-ς*), *ἀ-γέν-ειο-ς, (γένειον, γένυς), ἀρτι-, εὐ-* H., *λειο-,*

γερόντ-ειο-ς Poll. (de quo Lob. ad Phyrn. p. 543), *γιγάντ-ειο-ς* (vid. Lob. l. l.), *γυναικ-εῖο-ς* H., *δεσπότ-ειο-ς* (*δεσπότης*), *δούρ-ειο-ς*, (*δόρυ*), *δρακόντ-ειο-ς*, *ἐχί-ειο-ς* (*ἔχις*), *θήρ-ειο-ς*, *κλίν-ειος* (*κλίνη*), *λαγώ-ειο-ς* (*λαγώς*), *λεόντ-ειο-ς*, *λίγ-ειο-ς* Opp. Heliod. (*λιγύς*), *λύγκ-ειο-ς*, *μαντ-εῖο-ς* (*μάντις*), *μουσ-εῖο-ς* (*μοῦσα*), *νυμφ-εῖο-ς* (*νύμφη*), *οἴ-ειο-ς* (*ὄϊς*, *ὀFι-*), *ὄμπν-ειο-ς* (*ὄμπνη*), *ὀρνίθ-ειο-ς*, *παιδ-εῖο-ς*, *παρδάλ-ειο-ς* (*πάρδαλις*), *πράμν-ειο-ς* H. (*Πράμνη*, *Ἰθάκης ὄρος* Eust. ad Hom. Il. *λ*, 638), *κυανο-πρώρ-ειο-ς* H. (*πρῶρα*), *σκόρπ-ειο-ς* Orph. (*σκορπίος*, *σπονδ-εῖο-ς* (*σπονδή*), *ὕ-ειο-ς* (*ὗς*), *φοινίκ-ειο-ς*, *φλόγ-ειο-ς*, *φρεάτ-ειο-ς*, *χελιδόν-ειο-ς*, *χήν-ειο-ς*.

Quo accedunt multa quae a nominibus propriis descendunt, de quibus vid. Lobeckium ad Ajacem v. 108:

Ἀγαμεμνόν-ειο-ς, *Αἰάντ-ειο-ς*, *Ἀτλάντ-ειο-ς*, *Ἀχερόντ-ειο-ς*, *Θεών-ειο-ς*, *Κρεόντ-ειο-ς*, *Ξενοφώντ-ειο-ς*, *Πρωταγόρ-ειο-ς* (*Πρωτάγορας*), *Πυθαγόρ-ειο-ς* (*Πυθάγορας*), *Τρυφών-ειο-ς*, multa alia.

Boeoti vero ex consuetudine dialecti pro *ειος* terminatione *-ῖος* usurpare solebant (de quo Ahrensius Aeol. p. 190), ut in *Ἀργῖο-ς*, *Ξενοκρατῖο-ς*, *Καλλιχαρῖο-ς κτέ.* pro *Ἀργεῖο-ς κτλ.*

Ceterum de formatione nominum in *ειος* affert nonnulla Lobeckius paralipp. p. 322 s.

§ 32.

Jam vero de *-ειος* suffixi origine ac natura instituenda est disputatio. Et tractavere hanc quaestionem Boppius III p. 428, Pottius Et. F. II 1. p. 502 et K. Z. V p. 274, Curtius Grundz. p. 556 et Stud. II p. 187 squ., Leo Meyer II p. 459, Ebelius K. Z. VI p. 210, Kuhnius ib. II p. 319, Aufrecht ib. p. 79. 210 et I p. 229, Duentzer ib. XV p. 63, Budenzius *κος* p. 30, Westphalius Griech. Grammat. p. 197 squ.

Ac hoc quidem inter omnes viros quos attuli doctissimos constat *-ειος* suffixum *-εος* terminatione esse antiquius, quare *-εος* postea demum absolvemus, deinde *-ειος* proxime ad êja Sanscritum suffixum (de quo Boppius Skr. Gr. p. 424) accedere; nam quod Kuhnius l. l. *ειο* ex maja suffixo vaja suffixi ope ducere quondam est ausus, vereor, ne hanc opinionem parum probabilem vir doctissimus nunc ipse abjecerit. Unum est, de quo vel maxime

licet dubitari: quaenam ratio inter *ειος* suffixum intercedat et thematum Graecae linguae litteras finales. Quodsi adjectiva illa in *ειος* — quae supra enumeravi — plerumque ita explicantur, ut thematum quidem in *ο* vocalis extrema ante *ιο* suffixum in *ε* transiisse putetur, in ceteris autem stirpibus falsa illa arcessatur analogia — sic Curtio, Budenzio, aliis viris doctissimis placitum est —, vereor, ne summae exstent difficultates.

Exemplis enim supra allatis luculenter me ostendisse confido totidem fere adjectiva in *ειος* ad stirpes in consonas aut in *α*, *ι*, *υ*, *ω* vocales pertinere, quot ad themata in *ο*, quod quidem Pottio et Meyero ll. ll. dubitationem movit eamque haud spernendam. Ebelius autem si l. l. in *ἀνδρ-εῖο-ς* similibusque vocabulis *ειος* ex *ευ* aliquo suffixo quod dicimus determinativo ducere est conatus, argumentis opinionem suam parum videtur confirmasse.

Omnia haec de quibus agitur adjectiva in *ειος* artissime inter se sunt conjuncta ceterisque in *ιος* exeuntibus quasi classis quaedam singularis opposita. Neque enim forma solum, verum etiam vi ac natura a ceteris differunt: adjectivis quidem et nominibus substantivis *ιο* suffixo factis ampla quaedam inest significandi potestas, quia quodcunque ad nomen unde derivantur aliquo modo pertinet exprimunt; adjectivis in *ειο-ς* non item. Artius sunt cum primitivis suis connexa eoque et significatione et terminatione graviore praedita: materiem enim quae primitivi est propria significant eodem modo quo adjectiva Sanscrita in êja-s et Latina in ĕu-s; deinde nonnulla ampliorem induerunt vim. Quare Duentzer l. supra laud. adjectiva in *ιο-ς* et *ειο-ς* plane separanda esse censet. Rectissime. Nam accedit, quod jam exstant, ut antea (§ 19) exposui, adjectiva, quae ex *ο* vocali thematum finali et *ιο* suffixo consociatis propriam quandam acceperunt significationem, nomina dico in *οιο-ς*. An verisimile videtur dupliciter esse *ιο* suffixum cum thematibus in *ο* conjunctum? et ita quidem, ut duae classes inter se plane diversae in *οιο-ς* et *ειο-ς* inde sint ortae? Quo accedit, quam fuerit cum omnium Indogermanicarum, tum Graecae linguae proprium a sive *ο* litteram thematum finalem ante *ιο* suffixum elidi. His causis permotus *ο* vocalem ante *ειο* suffixum — sicut ante *ιο* — elisam esse arbitror, *ειο* autem quasi sui juris

suffixum cuilibet themati adjunctum, cui sententiae — id quod, postquam haec scripseram, animadverti — proxime accessit Westphalius l. l.

Restat, ut quae in linguis respondent consanguineis probemus exemplis: et in Sanscrita quidem mâh-êja-s (terrenus a mahî, terra), âh-êja-s (anguinus, ab ahi), pâurush-êja-s (humanus, a purusha), âtr-êja-s (Atris filius). In linguis vero Italicis aija illud antiquum — unde êja Sanscritum est ortum — plerumque jam in ĕo transiit, ut in pic-ĕu-s, argent-ĕu-s (ab argento), arbut-ĕu-s (arbuto-), corpor-ĕu-s aliisque. At nonnunquam, praesertim in nominibus patronymicis -âius, êius seu êjus, aeus, êus terminationes sunt servatae, de quibus postea (§ 38) erit disputatio.

2. *εο-ς* adjungitur

a) ad themata in *ο*.

§ 33.

ἀδελφ-εό-ς H., *ἀργύρ-εο-ς* H., *-οῦς*, *βρότ-εο-ς* H., *δαφοιν-εό-ς* H., *πολυ-δένδρ-εο-ς* H., *κεράμ-εο-ς*, *κήλ-εο-ς* H., *κρόκ-εο-ς*, *κυάν-εο-ς* H., *λίθ-εο-ς*, *λίν-εο-ς*, *λοχ-εό-ς* Hesiod., *μαρμάρ-εο-ς* H., *μολίβδ-* seu *μολύβδ-εο-ς*, *μολιβοῦς* Zonar., *νηπί-εο-ς*, *προβάτ-εο-ς*, *ῥόδ-εο-ς*, *σιδήρ-εο-ς* H., *-οῦς*, *ταύρ-εο-ς*, *τράγ-εο-ς*, *ὑάλ-εο-ς*, *-οῦς* (*ὑελοῦς* reprobandum videtur), *χάλκ-εο-ς* H., *-οῦς*, *παγ-* H., *χοίρ-εο-ς* H., *χρύσ-εο-ς* H., *-οῦς*, *παγ-* H., *χύτρ-εο-ς*.

Quo accedunt nonnulla in *-εοῦς*, quae neque Lobeckius elem. path. I p. 519 et ad Phryn. p. 147 satis illustravit neque ego illustrare me posse confido:

ἐρεοῦς, *κεραμεοῦς*, *χυτρεοῦς*.

b) ad stirpes in consonas aut *α*. *ι* vocales terminatas.

αἴγ-εο-ς H., *ἀνόρ-εο-ς* Soph. frg. apud Hes. (*ἀνερ-*), *ἀγ-* Aesch., *ὑπερ-ηνόρ-εο-ς* Theo. (quocum cf. *ὑπ-ηνέμ-ιο-ς* ab *ἀνεμο-*), *βό-εο-ς* H. (*βοϜ-*), *ὠμο-*, *δουράτ-εο-ς* H., *ἐτ-εό-ς* H. (quod ad sat Sanscritum aliquod participium, unde sat-ja-s, recte refert Curtius p. 195 squ.), *θυρ-εό-ς* H. (*θύρα*), *κιόν-εο-ς*, *κτίδ-εο-ς* H. (*κτίς*, plerumque *ἴ-κτίς*, de quo Curtius p. 374 squ.), *κύν-εο-ς* H., *λεόντ-εο-ς*, *νεκτάρ-εο-ς* H., *οἴ-εο-ς* (*ὀϜι-*), *ὀρνίθ-εο-ς*, *παρδάλ-εο-ς* (*παρ-*

δαλι-), *πορφύρ-εο-ς* H. (*πορφύρα*), *-οῦς*, *φλόγ-εο-ς*, *φοινίκ-εο-ς*, *χήν-εο-ς*, *χιόν-εο-ς*, *χελιδόν-εο-ς*.

Quo addam nonnulla in *εος*, quae tamen *ιο* suffixo ex thematibus in *-εσ-* formata credas:

ἐπιτήδεο-ς (*ἐπιτηδεσ-*), *κήδεο-ς* H., (*κηδεσ-*), *τέγεο-ς* H. (*τεγεσ-*), *εὐ-τείχεο-ς* H. (*τειχεσ-*), *τέλεο-ς* (*τελεσ-*),

quae jure ac merito jam in § 7 sunt allata.

§ 34.

Aeoles vero Asiani in nominibus derivatis pro *εο-ς* habebant *ιο-ς*, de quo vid. Ahrensium Aeol. p. 79 squ., itemque Dorienses nonnulli, quod idem demonstravit Ahrensius Dor. p. 121. Sic legimus *χρύσιος*, *χάλκιος*, *μαρμάριος*, *φλόγιον*, *πορφυρίαν*, *χάλκιαι*, *κυνίαισι κτέ.* apud Alcaeum, Sapphonem, Theocritum poëtas, *φοινίκιαι* apud Epicharmum, *ἀργυρίαν* apud Timocreontem, *χαλκίοικος* in dialecto Laconica ac deinde saepius ex Ahrensii conjectura. At non carebant *εο-ς* suffixo Aeoles aut Dorienses.

εο-ς autem suffixum ex *ειος* esse debilitatum, nemo est qui neget, nisi quod Roediger de compos. p. 41 non probabile putat suffixum tam ponderosum jam antiquis temporibus — et invenitur *εο-ς* paulo frequentius, quam *ειος* apud Homerum — corripi potuisse, de quo Curtius K. Z. II p. 155 et Grzdge p. 556 et Duentzer K. Z. XV p. 63. His cum adjectivis in *εο-ς* optime consentiunt adjectiva Latina in ĕu-s, ut ebor-ĕu-s, ferr-ĕu-s (a ferro-), sider-ĕu-s, permulta alia, quae vid. apud L. Meyerum II p. 463.

c) *εο-ς* cum aliis aut elementis aut suffixis conjunctum affigitur.

α. α-λεο-ς.

§ 35.

ἀζα-λέο-ς H. (*ἀζα-*), *αἰθ-α-λέο-ς* (*αἴθαλος*), *αἱμα-λέο-ς* (*αἱματ-*), *αργαλέο-ς* H., *ἁρπαλέο-ς* H. (*ἁρπαγ-*), *ἀτασθ-α-λέο-ς* (*ἀτάσθαλος*), *αὐ-α-λέο-ς* (*αὐο-*), *αὐσ-τ-α-λέο-ς* (ad *ἠώς* pertinet, de quo Curtius p. 371), *αὐχα-λέο-ς* Xen. (*αὐχα-*), *αὐχμα-λέο-ς* (*αὐχμα-*), *βραγχ-α-λέο-ς* (*βραγχο-*), *βρυχαλέο-ς* Greg. Naz., *γηθ-α-λέο-ς* (*γηθο-*), *γηρα-λέο-ς* Aesch. (*γηρασ-*), *γυρ-α-λέο-ς* (*γυρο-*), *δαιδ-α-λέο-ς* H. (*δαιδαλο-*),

δειμα-λέο-ς (*δειματ-*), *δεισα-λέο-ς* Clem. Al. (*δεισα-*), *διψα-λέο-ς* (*διψα-*), *ἐρευθαλέο-ς* Nonn., *εὐγμα-λέο-ς* (*εὐγματ-*), *ἑφθ-α-λέο-ς* (*ἑφθο-*), *ἑψαλέο-ς* Nonn., *ἠγαλέο-ς* Et. M., *ἠθα-λέο-ς* Opp., *ἠκα-λέο-ς* Hes. (*ἠκα-*), *θαμβ-α-λέο-ς* (*θαμβεσ-*), *θαρσ-α-λέο-ς* H. (*θαρ-σεσ-*), *θηγαλέο-ς* Anth. (*θηγάνεο-ς* Hes.), *θηπαλέο-ς*, *ἰκμα-λέο-ς* Opp. (*ἰκμαδ-*), *ἱππ-α-λέο-ς* Opp. (*ἱππο-*), *ἰσχαλέο-ς* H., *ἰσχναλεό-ς* Eust., *καγκα-λέο-ς* Hes. (*καγκανέο-ς* Man.), *καμπα-λέο-ς* Hes., *καρφ-α-λέο-ς* H. (*καρφεσ-*), *καρχαλέο-ς* H., *καναλέο-ς* Hes., *κερδ-α-λέο-ς* H. (*κερδεσ-*), *κερχαλέο-ς* seu *κερχν-ά-λεο-ς* Hipp. (*κερχνεσ-*), *κνισσα-λέο-ς* (*κνισσα-*), *κονισαλέο-ς* Nonn. (*κονίσαλος*), *κραμβ-α-λέο-ς* (*κραμβεσ-*), *κρυμ-α-λέο-ς* (*κρυμο-*), *κρυφα-λέο-ς* (*κρυφα-*), *λεπτ-α-λέο-ς* H. (*λεπτο-*), *λευγαλέο-ς* H., *ληκ-α-λέο-ς* Luc., *λημα-λέο-ς* Luc. (*λημα-*), *λιμ-α-λέο-ς* Hes. (*λιμο-*), *λυσσα-λέο-ς* (*λυσσα-*), *μυδα-λέο-ς* H. (*μυδ-ά-ω*), *νηφαλέο-ς* Suid. (cf. *νηφάλιος* Aesch.), *νηχαλέο-ς*, *νουσ-αλέο-ς* Nonn. (*νοσο-*), *νυσταλέο-ς* Hes. (*νύσταλος*), *ὀζ-α-λέο-ς* Anth, (*ὀζο-*), *ὀδμα-λέο-ς* (*ὀδμα-*), *οἰδα-λέο-ς* (*οἰδ-ά-ω*), *ὀκναλέο-ς* Nonn., *ὀπτ-α-λέο-ς* H. (*ὀπτο-*), *ὀτρα-λέο-ς* H. (quocum cf. *ὀτρ-η-ρό-ς*), *πεινα-λέο-ς* (*πεινα-*), *πενθ-α-λέο-ς* (*πενθεσ-*), *πενιχρ-α-λέο-ς* (*πενιχρο-*), *πι-α-λέο-ς* (*πίων*), *πορδα-λέο-ς* Luc. (*πορδα-*), *πτοα-* seu *πτοια-λέο-ς* Opp. (*πτοα-* s. *πτοια-*), *ῥευστ-α-λέο-ς* (*ῥευστός*), *ῥιγ-α-λέο-ς* (*ῥιγ-η-λό-ς*), *ῥυσ-* seu *ῥυσσ-α-λέο-ς* (*ῥυσο-*), *ῥωγαλέο-ς* H., *ῥωμα-λέο-ς* (*ῥωμα-*), *σημα-λέο-ς* (*σηματ-*, quod reprobat Lob. prolegg. p. 102), *σιγα-λέο-ς* (*σιγα-*), *σκωπταλέο-ς* Herodi., *σμερδαλέο-ς* H., *στυγν-α-λέο-ς* Anth. (*στυγνό-ς*), *ταρβ-α-λέο-ς* (*ταρβεσ-*), *τινθ-α-λέο-ς* Nonn. (*τινθο-*), *τρηχαλέο-ς* Anth., *ὑδα-λέο-ς* (*ὑδατ-*), *ὑπν-α-λέο-ς* (*ὑπνο-*), *φοιτα-λέο-ς* (*φοιτ-ά-ω*), *φρικα-λέο-ς* (*φρικα-*), *φυζα-λέο-ς* (*φυζα-*), *ψευδ-α-λέο-ς* Nonn. (*ψευδεσ-*), *ψωρα-λέο-ς* (*ψωρα-*), *χιραλέο-ς* Hes., *ὠκα-λέο-ς* Hes. (*ὠκα-*).

His de adjectivis copiosissime disputavit Lobeckius prolegg. p. 99 squ., deinde Leo Meyer II p. 584, Pottius II [1.] p. 503. 603, Duentzer K. Z. XV p. 64, inprimis vero Curtius, de adj. Graec. et Lat. L litterae ope formatis.

Nomina illa in *α-λεο-ς* — octoginta circiter exstant — maxime poëtarum in eisque cum Homeri tum Nonni fuisse propria, deinde Hippocratis et eorum qui serius florebant auctorum Lobeckius l. supra laud. nos docet. Et poëtarum quidem usui frequentissimo

tribuendum videtur, quod his in adjectivis tribus syllabis producta antecedat oportet, quam legem eruit Lobeckius. Quodsi *α-λεο-ς* suffixum inprimis a poëtis, qui recentioris sunt Graecitatis, est adhibitum, mirum non est formas nonnullas haud faciles esse explicatu, mirandum vero, quod jam apud Homerum vel maximae exstant his in adjectivis interpretandis difficultates. Pertinet autem *α-λεο-ς* terminatio ad *λο* suffixum — ut recte judicavere Curtius ac Pottius ll. ll. —, artius vero cum *α-λιο-ς* ceterisque in *-λιο-ς* terminationibus (de quibus supra [§ 25] dixi) cohaeret: hoc interest, quod vocalis suffixo antecedens, quam ad themata supra rettuli, in adjectivis in *λιο-ς* exeuntibus valde est ambigua, in nominibus autem in *λεο-ς* firmissima. Namque in illa classe *α. ε. η. ω* reperiuntur vocales, in hac nil nisi *α*; quo factum est, ut *α-λεο-ς* quasi sui juris suffixum intelligeretur et cuivis affigeretur themati idque saepe liberius. Optime quidem *λεο-ς* suffixum ad themata in *α* adjungitur, ut in *ῥωμα-λέο-ς*, dein vero *ο* finalis ante *α-λεο-ς* exploditur, tertio denique loco stirpes in consonas terminatae jacturam faciunt interdum syllabae extremae: sic a *θαρσεσ- θαρσ'-α-λέο-ς*, ab *ὑδατ- ὑδ'-α-λέο-ς κτέ.*

Sed jam de *λεο-ς* suffixi origine ac ratione instituenda est disputatio. Ac L. Meyer quidem l. l. *λεο-ς* ab antiquo quodam *λειο-ς*, quod non jam exstat, suffixo ducit comparatque lêju-s Lat., ut in leg-u-lêju-s et locut-u-lêju-s ac leija Got. in undar-leija- (infimus), Curtius non item; confert enim v. d. l. l. adjectiva Latina in u-leu-s et i-li-s, ut caer-u-leu-s, ac-u-leu-s, ster-i-lis (de quibus cf. § 25) eoque *λεο-ς* ex la et ja suffixis consociatis repetere videtur, sicut *λιο-ς*, quod idem ex la et ja seu l'ja ortum esse nemo non videt; ceterum de j spirantis et *ε* vocalis condicione conferas Curtium Grdzge p. 554 sequ. Harum opinionum utri assentiar, dubito; sed habet Meyeri sententia, quo commendetur.

Quam vero aliam de *α-λεο-ς* terminatione proposuit Pottius l. l. conjecturam, qua *αλεο-ς* ab *ἁλές* (confertus) ducit vocabulo, mittamus.

§ 36.

β. -δεο-ς seu -δοῦς.

ἀδελφ-ί-δεο-ς (ἀδελφο-), -δοῦς, ἀνεψια-δοῦς, θυγατρ-ί-δεο-ς (θυγατερ-), -δοῦς, τηθ-αλλα-δοῦς Com. (*τηθελλαδοῦς* Herodi. *π. μονήρ. λέξεως* p. 21), *υἱι-δοῦς* seu *υἱ-δοῦς*.

De his videas Lobeckium ad Phryn. p. 299 et prolegg. p. 350, Pottium Et. F. II 2. p. 884, Curtium Grdzge. p. 579, qui recte has formas mihi explicare videtur: ducit enim in *δεο-ς* eodem modo quo in *διο-ς* (de quo vid. §§ 3. 23. 24) *δ* litteram ex parasitica quadam ratione, qua *δ* ante j procreari soleat, comparatque cum *δεο* suffixo *διο* Graecum, ja Sanscritum, io Latinum. Unde apparet *δεο-ς* in hanc de *ειο-ς* et *εο-ς* disputationem non cadere; sed quo alio referam, nescio.

γ. -νεο-ς.

ἐλα-ΐ-νεο-ς H. (*ἐλάϊνο-ς*), *εἰρ-ί-νεο-ς* Herod. (*εἴριον*), *ἐρ-ί-νεο-ς* Hipp. (*ἔριον*), *ἐ-ρΐ-νειό-ς* Hesiod., *ἐρΐ-νεό-ς* H., *λα-ΐ-νεο-ς* H. (*λά-ϊ-νο-ς*), *ὀφι-ό-νεο-ς* Opp. (*ὀφι-*), *φηγ-ί-νεο-ς* (*φήγ-ι-νο-ς*), *-οῦς*.

Nomina haec pauca in *νεο-ς* ad *νο* suffixum spectare, sicut ea in *λεο-ς* ad *λο* liquet; dubium, utrum *νεο-ς* ex *νειο-ς* sit ortum (cf. *ἐρινειός* et *ἐρινεός*), an ex na et ja suffixis conjunctis. Atque illud quidem ex linguae Latinae adjectivis in -nĕu-s conjicias, ut ex salig-neu-s, angui-neu-s, ilig-neu-s, ebur-neu-s aliisque, de quibus Leo Meyer II p. 464; hoc autem Lituanicis quibusdam formis probatur, ut auks-i-ni-s (pro *auks-i-nia-s) ab auksinas (aureus), jōwar-i-ni-s (pro *jōwar-i-nia-s, fagineus) ab jōwaras (fagus), sidabr-i-ni-s (argenteus) a sidabrinas, permultis aliis, de quibus Boppius III p. 231 squ.

δ. reliqua.

ἀνδρ-ό-μεο-ς H. singulare prorsus invenitur; *μεο-ς* vero suffixum cum maja-s Sanscrito (cf. ajas-maja-s, aheneus) recte comparant Aufrecht K. Z. II p. 79 et Kuhnius ib. p. 319.

ἀργ-ύ-φεο-ς H. (*ἄργ-υ-φο-ς*), quod Curtius p. 163 *ἀργύ-φε-ο-ς*

describit ac *φε* syllabam a rad. *φα, φαίνω* ducit; mihi vero *φεος* ita a *φο-ς* repetendum videtur, ut *νεο-ς* a *νο-ς, λεο-ς* a *λο-ς*.

συ-φ-εό-ς H. et *συ-φ-ειό-ς* H. ex * *συ-F-ειό-ς* ducit Savelsbergius K. Z. VIII p. 407, de quo Curtius p. 549.

3. *ηιο-ς* affigitur.

§ 37.

a) ad themata in *α*.

ἀμαρή-ϊο-ς Nonn., *ἀρχή-ιο-ς* Herod., *βορή-ιο-ς* Her., *γενεθλή-ιο-ς, γαιή-ιο-ς* (*Γαιή-ιο-ς* Hom. Od. *η*, 324), *ποιμνή-ιο-ς* H., *ταφή-ιο-ς* H., *ψυχή-ιο-ς* Luc.

b) ad themata in consonas.

α. ex productione quae vocatur suppletoria.

ἀρήιο-ς H. Alc. (*Ἀρεσ-*), *βασιλήιο-ς* H. (*βασιλεF-*), *χαλκήιο-ς*[1]) H. (*χαλκεF-*).

Quo proxime accedunt nonnulla, quae a thematibus in *υ* descendunt:

προ-αστήιο-ς (*ἄστυ, ἀστεF-*), *δορήιο-ς* Theoph. (*δόρυ*), *λιγήιο-ς* Opp. (*λιγύς*).

β. insolentius.

ἀνδρ-ήιο-ς Her. (*ἀνδρέϊο-ς* Aeol. Theo., de quo Ahrensius p. 105), *γυναικ-ήιο-ς* Her., *μεροπ-ήιο-ς* Opp., *παιδ-ήιο-ς, τρι-ποδ-ήιο-ς, ὑμεν-ήιο-ς*.

c) ad stirpes in *ο*.

ἀνθρωπ-ήιο-ς Her., *ἑταιρ-ήιο-ς* Her., *θαλαμ-ήιο-ς, θε-ήιο-ς* Bion, *ἱρ-ήιο-ς, κεραμ-ήιο-ς, κουρ-ήιο-ς, κροκ-ήιο-ς, λοισθ-ήιο-ς* H., *οἰκ-ήιο-ς* Her., *ξειν-ήιο-ς* H., *ξυν-ήιο-ς* H. (a *ξυνός* Ion.), *παρθεν-ήιο-ς* Pind., *ποταμ-ήιο-ς, πτολεμ-ήιο-ς* H., *σιμβλ-ήιο-ς*.

Quo addenda sunt nomina, quae vocamus propria:

Εὐρωπή-ιο-ς (*Εὐρώπη*), *Φοινικ-ήιο-ς, Καδμ-ήιο-ς* (*Καδμο-*), *Φοιβ-ήιο-ς* (*Φοιβο-*), alia permulta.

Est igitur *ηιο-ς* terminatio Ionum maxime propria in eisque

---

[1]) Vid. Ebelium K. Z. IV p. 158.

Homeri et Herodoti (cf. Bredowium de dialecto Herodotea p. 177 sequ.), sed Aeolum quoque Alcaei et Theocriti (Ahrensius Aeol. p. 230) et Cretensium (Ahr. Dor. p. 192).

§ 38.

Disputavere de -ηιο-ς Lobeckius prolegg. p. 471 squ., Ebelius K. Z. IV p. 159, ib. VI p. 210, Pottius Et. F. II 1. p. 503, Leo Meyer II p. 458, Kuehner Ausführl. Gramm. 2. I p. 195, Curtius Studien II p. 187 squ., Brugmannus ib. IV p. 169. 180.

Ac prima quidem classis, quam supra (§ 37) enumeravi, facillime absolvitur: α thematum ultima vocalis in η, litteram Jadi dialecto acceptissimam, ante ιο suffixum mutatur, quod L. Meyero (II p. 459) quoque visum est.

Alteram autem classem ex productionis suppletoriae legibus esse formatam unicuique liquet, qua de re Ebelius l. l. et Brugmannus p. 169. Veniamus ad majora.

Derivantur enim a thematibus in ο et in consonas terminatis adjectiva -ηιο-ς suffixi ope, quibuscum nomina in ειος ab eisdem stirpibus ducta optime conveniunt: sic γυναικ-εῖο-ς et γυναικ-ήιο-ς, ἀνθρώπ'-ειο-ς et ἀνθρωπ'-ήιο-ς mirum quantum inter se consentiunt; sed quemadmodum ex ειο-ς: ηιο-ς ducamus, valde dubium.

Quodsi in lingua quidem, quam Indogermanicam vocamus, j spirans in nominibus formandis derivandisque fuit usitatissima — id quod ex linguis cognatis, inprimis ex Sanscrita elucet —, a Graecis autem eadem littera, cujus vestigia diu latuerint, plane deleta et exstincta est, nihil mirum videtur, quod in suffixis Graecis percensendis quaestionibus saepe occurrimus difficillimis. Quas saepe ita Curtius expedivit, ut in jod spirantis naturam ac rationem acutissime inquireret, eoque et suffixa, quibus δ inest littera, praeclarissime illustravit et ad ηιο-ς suffixi naturam explicandam plurimum profecit. Censet enim vir doctissimus l. l. i vocali vim aliquam inesse vicinas producendi vocales idque exemplis et ex lingua Sanscrita et ex linguis Italicis petitis probare studet. Rectissime Equidem productionem istam suppletoriam esse opinor eamque ita acceperim.

Initium ab antiquissima ejus de quo agitur suffixi forma videtur capiendum eoque ad * aija Indogerm., cui êja Sanscritum optime respondet, revertendum. Hoc igitur * aija suffixum in * *εἰjο* Graecum et aijo Italicum videtur transiisse, quod Osci in Pomp-aiia-ns, mefít-aiia-is, Mar-aiie-is[1]) servavere; tum vero in Graeco quidem sermone jod spirans ita evanuit, ut aut diphthongum antecedentem produceret — unde *ηιο-ς* — aut nulla prorsus relinqueret vestigia — unde *ειο-ς*; apud Italos autem eadem j spirans est ejecta, quo An-aiu-s Lat., pern-aia-f et pustn-aia-f Umbr. nec non Pomp-êiu-s seu Pomp-êju-s, Ann-êju-s (in quibus êius ex âius est debilitatum) videntur referenda. Postremo denique i quoque vocalis est exstincta itaque *ηο-ς* ex *ηιο-ς* (*Λύκηος* Lac., *πέλ ηα* similiaque apud Ahrensium Dor. p. 163), *εο-ς* ex *ειο-ς*, êu-s nec non ĕu-s ex êius s. êjus sunt orta.

---

[1]) De quibus aliter judicat Corssenus Ausspr. I 2. p. 303 squ.

GODOFREDUS FRIDERICUS ALY
DE VITA SUA.

Natus sum Magdeburgi pridie Id. Februar. a. h. s. LII patre Edvardo Augusta matre de gente Huhn, quibus adhuc viventibus gaudeo quam maxime. Fidei sum evangelicae addictus. Litterarum rudimentis imbutus gymnasium adii regium cathedrale, quod Magdeburgi tunc v. ill. Wiggerto, deinde v. ill. Horkelio rectoribus florebat, nunc v. ill. Wicherto floret. A. LXIX maturitatis testimonium adeptus Bonnam petii ibique per duo semestria vv. ill. Jahnio, Usenero, Bergkio, Bernaysio, Hillero philologis, Schaefero et de Sybelio historicis, Meyero philosopho operam dedi. Tum Lipsiam me contuli, ubi per tria semestria vv. ill. Ritschelium, G. Curtium, Langium, Zarnckium, Brockhausium, Ecksteinium nec non Ahrensium audivi; per duo autem semestria seminario regio philologico sodalis ordinarius eram adscriptus; inprimis vero studiis grammaticis operam navavi eoque societatis, quae v. ill. G. Curtio regente laetissime floret, socius fui. Postremo Berolinum migravi ac per duo semestria scholis usus sum vv. ill. Kirchhoffii, Huebneri, E. Curtii, Hauptii.

Quibus omnibus viris illustrissimis humanissimis gratiam habeo quam maximam semperque habebo.